

JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

Linda Olsson

Spelar det egentligen någon roll?

En analys av den nya lagstiftningen gällande våldtäkt i relation till BDSM

JURM02 Examensarbete

Examensarbete på juristprogrammet

30 högskolepoäng

Handledare: Helen Örnemark Hansen

Termin för examen: VT2018

Innehåll

SUMMARY	1
SAMMANFATTNING	2
FÖRORD	3
FÖRKORTNINGAR	4
1 INLEDNING	5
1.1 Introduktion till ämnet	5
1.2 Syfte och frågeställningar	6
1.3 Avgränsningar	7
1.4 Definitioner	7
1.4.1 BDSM	7
1.4.2 Övrigt	10
1.5 Metod och material	11
1.6 Teoretiska utgångspunkter	12
1.7 Forskningsläget	13
1.8 Disposition	14
2 OM SKULD OCH ANSVARSFRIHET	16
2.1 Gärningsculpa	17
2.2 Uppsåt	18
2.2.1 Avsiktsuppsåt	19
2.2.2 Insiktsuppsåt	19
2.2.3 Likgiltighetsuppsåt	19
2.3 Oaktsamhet	21
2.3.1 Personlig culpa	21
2.3.2 Grader av oaktsamhet	23
2.4 Ansvarsfrihet	23
2.4.1 Giltigt samtycke	24
2.4.2 Hypotetiskt samtycke	25
2.4.3 Putativt samtycke	25
2.4.4 Ansvarsfrihet vid samtycke	26
2.4.5 Social adekvans	27

3	EN NY SEXUALBROTTSLAGSTIFTNING BYGGD PÅ FRIVILLIGHET	30
3.1	Bakgrund	30
3.2	Syftet	31
3.3	Ändringar samt nytillkommet	32
3.4	Sammanfattning	37
4	RÄTTSFALL	38
4.1	Svea hovrätt mål nr B10385-11	38
4.1.1	Tillfälle 1 – åtal våldtäkt	38
4.1.2	Tillfälle 2 – åtal grov våldtäkt.	39
4.1.3	Tingsrättens bedömning	41
4.1.4	Hovrättens bedömning	43
4.2	Hovrätten över Skåne och Blekinge, mål nr B 409-14	43
4.2.1	Tingsrättens bedömning	48
4.2.2	Hovrättens bedömning	50
4.3	Rättsanalys	51
4.3.1	Gentemot 6:1 BrB	51
4.3.2	Gentemot 6:1a BrB	51
4.3.2.1	Tillfälle 1	53
4.3.2.2	Tillfälle 2	54
4.3.2.3	Tillfälle 3	56
4.3.3	Sammanfattning av de tre situationerna.	57
5	AVSLUTANDE ANALYS	60
5.1	Reflektioner.	61
5.2	Slutord	63
BILAGA A		64
	Intervjufrågor och dess svar	64
BILAGA B		67
	Våldtäktsrollspelets ABC.....	67
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING		78

Summary

Sexual consent has been discussed for many years. On July 1, 2018, the so-called "consent law" was introduced into Swedish law. The essay deals with this legislation and how it can make a difference in sexual offense cases where intentions have not been proven. The focus is on relationships where dominance and submissiveness is a lifestyle, or at least one element. Cases will be reported and analysed and then an assessment has been made as to whether the new legislation actually does matter in the outcome of these cases.

In the preamble to current legislation, the amendment of the law is motivated by the fact that it will create a new norm in society. A norm that mean that consent to sexual intercourse should be obvious.

Many expressed a belief and a wish that a new legislation would make it easier to convict rapists. The essay shows in the analysis that this will be hard to achieve. Furthermore, it is stated that there should be coherence, within the criminal justice system - i.e. that sexual offenses must be treated equally with other types of crime, such as the burden of proof should be the same.

So, does it really matter?

Sammanfattning

Sexuellt samtycke har diskuterats under många år. Den första juli 2018 trädde den s.k. samtyckeslagstiftningen i kraft. Uppsatsen behandlar denna lagstiftning och vad den kan göra för skillnad i sexualbrottsmål där uppsåt inte kunnat påvisas. Fokus riktas mot relationer där dominans och undergivenhet är en livsstil, eller åtminstone ett inslag. Rättsfall redovisas och analyseras och därefter görs en bedömning huruvida den nya lagstiftningen egentligen spelar någon roll i utfallet av dessa.

I förarbetena till nu gällande lagstiftning motiveras lagändringen med att den kommer att skapa en ny norm i samhället. En norm som kan innefatta att samtycke till sexuellt umgänge ska ses som en självklarhet.¹

Många uttryckte en tro och en önskan att en ny lagstiftning skulle göra det lättare att fälla våldtäktsmän. Uppsatsens visar i analysen att det sannolikt inte kommer att uppnås. Vidare konstateras att det bör föreligga koherens, samstämmighet, inom det straffrättsliga systemet – d.v.s. att sexualbrott måste behandlas likvärdigt andra brottstyper, såsom att bevisbördan och beviskravet är desamma.

Så, spelar det egentligen någon roll?

¹ Prop. 2017/18:177, s. 48.

Förord

Jag vill tacka min älskade sambo som har funnits med mig hela vägen med stöttande ord och förståelse för den faktiska uppsatsångest som stundtals gripit tag i mig och gått ut över honom.

Jag vill tacka min nära vän Stefan som varit mitt bollplank och rent faktiskt fick mig att sätta mig ner och påbörja arbetet samt att avsluta det. Tack Stefan, du är min idol!

Jag vill tacka min handledare Helen Örnemark Hansen, vilken även fick mig att sitta ner i lugn och ro och lägga fokus på det jag gjorde, både rent praktiskt och mentalt.

Jag vill tacka min dotter som är det finaste som finns och som varje dag ger mig anledning att stå upp för den jag är.

Tack även till mina fina vänner som peppat och stöttat när jag har varit på väg att ge upp.

Linda Olsson

Löddeköpinge den 10 augusti 2018

Förkortningar

BDSM	Bondage/Disciplin, dominans/Submission, sadomasochism
BrB	Brottsbalk (1962:700)
HD	Högsta domstolen
NJA	Nytt juridiskt arkiv
Prop.	Proposition
RFSU	Riksförbundet för sexuell upplysning
RH	Rättsfall från hovrätterna
SOU	Statens offentliga utredningar
Tr	Tingsrätten

1 Inledning

1.1 Introduktion till ämnet

”Det sägs ju att ett kriterium på en gentleman är att han alltid respekterar vad en annan säger. Ett ja är ett absolut ja och ett nej är ett absolut nej. Men i sexualavseende är den normalt funtade mannen ingen gentleman. Han accepterar inte ett nej – och de flesta flickor vill inte heller att han gör det. Om han omedelbart lydde ett nej – hur många samlag skulle det då bli i Sverige? Sannerligen inte många och det skulle vara till stor misräkning för båda parter”.²

Citatet ovan får nog betraktas som anmärkningsvärt idag och det kanske kan vara svårt att tro att det är en av Sveriges mest kända advokater, Leif Silbersky som ligger bakom det. Dock speglar uttalandet till viss del dåtidens (1974) syn på samtyckets betydelse. Kampanjer som ”Metoo” visar att vi tack och lov kommit längre idag. Rätten till var och ens egna kropp betonas och ett nej är alltid ett nej, oavsett vad.³ I ljuset av ”Metoo” lyftes även rösterna mot sexualbrott överlag högre och det massmediala intresset var och är fortfarande stort. Kritikerna av den tidigare lagstiftningen menade att bevisläget och beviskravet gjorde det svårt att nå fällande domar i våldtäktsmål.

Särskilt avseende en viss typ av våldtäktsåtal, där gärningarna kunde anses straffvärda men ändå inte straffbara, hade kritiken vuxit fram under många år. Ämnet lyftes i media och debatten var många gånger livlig.⁴ Rättsfallen som väckte debatt innehöll sexuella handlingar med BDSM-inslag eller i vart fall påstådd sådan.⁵ Domstolarna kunde inte döma för våldtäkt trots att det

² Silbersky, 1974, s. 56.

³ Nationalencyklopedin, sökord ”metoo”.

⁴ Se bland annat; <https://www.svd.se/arkiv/2007-05-18/68>,
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=5757275>,

⁵ Se bland annat; <https://www.svd.se/arkiv/2007-05-18/68>,
<https://www.expressen.se/kvallsposten/kvinnan-skrek-nej--man-frias-fran-valdtakt/>

varit klarlagt att våld och tvång använts – eftersom uppsåt hos gärningsmannen inte kunde påvisas. Enligt denne rörde det sig om missförstånd, då han varit övertygad om att målsäganden ville bli slagen och/eller tvingad inom ramen för BDSM. Kritiken som följde av detta byggde på ett ifrågasättande av om påstådd BDSM-utlevnad verkligen ska leda till friande domar. Doktoranderna Linnea Wegerstad (straffrätt) och Charlott Carlström (socialt arbete) skrev en debattartikel där de poängterade att BDSM inte ska vara ett sätt att rättfärdiga våld.⁶

Många ansåg att en lagändring behövde komma till stånd. Man satte förhoppningen till den pågående s.k. *samtyckeslagstiftningen*, som trädde i kraft den 1 juli 2018. Förhoppningen var att fler skulle dömas för våldtäkt och att mer långsiktigt en ny norm skulle etableras. Normetableringen kan jämföras med förbudet mot barnaga. När detta infördes 1979 hånades lagen av andra länder och var även omdebatterad nationellt under många år.⁷ Idag ses förbudet mot barnaga som en självklarhet – föräldrar avstår inte från att slå sina barn bara för att det är olagligt, utan en norm har etablerats där det helt enkelt inte är acceptabelt. Det är en liknande norm som lagstiftaren eftersträvar genom att lyfta fram frivillighet som en förutsättning för sexuellt umgänge.

1.2 Syfte och frågeställningar

Det övergripande syftet med föreliggande arbete är att undersöka på vilket sätt brottmål med BDSM-utlevnad, eller påstådd sådan, kan påverkas av regeringens nyligen antagna lagstiftning byggd utifrån prop. 2017/18:177 – *En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet*.

För att uppfylla uppsatsens övergripande syfte besvaras följande frågeställningar;

⁶ <https://www.svt.se/opinion/bdsm-ska-inte-vara-ett-satt-att-rattfardiga-vald>

⁷ Sveriges radio, sökord Barnaga.

1. Vad innebär uppsåt och oaktsamhet i straffrättslig mening?
2. Vad är ett samtycke och vad gör det giltigt?
3. Vad innehåller den nya lagstiftningen och hur skiljer den sig mot föregångaren?

1.3 Avgränsningar

Uppsatsen avgränsar sig till den lagstiftning som kommer till uttryck i BrB 6 kap 1 – 1a§§. Detta medför att övriga delar sexualbrotts-regleringen, exempelvis mot barn, inte behandlas. De ansvarsformer samt ansvarsfrihetsformer som är intressanta för uppsatsen redovisas, dvs, uppsåtets olika delar, samtycke och social adekvans. I propositionen som ligger till grund för den nya regleringen av sexualbrott behandlas endast de delar som har relevans för uppsatsens övergripande syfte.

Syftet med uppsatsen är inte att ge en heltäckande bild av den nya lagstiftningen och dess eventuella konsekvenser, utan huvudfokus ligger på sexuella gärningar med inslag av BDSM.

1.4 Definitioner

1.4.1 BDSM

BDSM är ett paraplybegrepp där de olika sammanfogade bokstäverna har en betydelse i sig. Bokstäverna betyder följande;

B = Bondage, vilket handlar om att begränsa någons rörlighet. Detta kan göras på olika sätt t.ex. genom handbojor, tvångströjor, tejp osv.
D = Disciplin, som innefattar kontroll, styrning och maktövertag. Denna lydasmakt kan bestå i bestraffning i form av fysiskt våld, orgasmkontroll och belöningar kan utgå av ömsinta smekningar eller andra positivt betingande handlingar. Disciplin kan även innebära lydnad och detta kan utövas i form av rollspel t.ex. sträng lärare/olydig elev, dressyrlekar och herre,

härskarinna/slav.

(DS) = Dominans och underkastelse (Dominance and Submission), där ena parten utövar dominans och den andra underkastar sig dominansen. Även här kan fysiskt våld var inslag då våld kan användas för att uppnå underkastelse. Dominansen kan även utgöra psykisk dominans där den dominanta styr den undergivna genom mental kontroll. Exempel på psykisk dominans kan vara ignorans av den undergivna, att hota eller uttala okvädes ord mot den undergivna, att dra in på olika privilegier eller dyl.

S = Sadism, att njuta av att tillfoga smärta.

M = Masochism, att njuta av att bli utsatt för smärta.⁸

För att anse att man praktiserar någon form av BDSM behöver man inte falla under alla de ovan presenterade bokstäverna utan var och en väljer det som passar en bäst själv. Det finns de som ser BDSM rent sexuellt och enbart utövar BDSM i sexuella sammanhang och sedan finns det dem som lever med det i sitt vardagsliv som en del av sin livsstil. Syftet med BDSM sägs att vara att nå välbefinnande genom olika former av maktutövning. För trygghet och säkerhet i sin utlevnad finns det de som väljer att ha med s.k. stoppord i sitt utövande. Detta är då ett förutbestämt ord som parterna kommit överens om och när detta används så ska det som pågår avslutat omedelbart.⁹ Sedan finns det dem som inte använder sig av stoppord då de säger att det tar bort känslan av att det är på riktigt.¹⁰

Rollspel kan sträcka sig så pass långt att det finns guider för olika sorters utlevnad. Bifogat i bilaga B finns där en s.k. våldtäktsmanual som beskriver hur du utför ett våldtäktsrollspel på bästa sätt.

Termen Sadism är uppkallad efter författaren Markis de Sade som under 1700-talets mitt skrev många texter¹¹ om sexuellsadistiskt våld. Många av dessa texter skrev han när han satt fängslad i en fängelsecell och dessa texter

⁸ Carlström, BDSM, Paradoxernas praktiker, 2016, s. 16 ff.

⁹ RFSU Stockholm, 2008, s. 18.

¹⁰ Se under bilaga A.

¹¹ Bland annat ”De 120 dagar i Sodom” och Liderlighetens skola”. Dessa verk innehåller grovt sexuellt våld och lidande, blandat med filosofi och humor.

var förbjudna långt in på 1900-talet.¹² Enligt Svenska Akademiens ordbok så är sadism en ”sexuell abnormitet som består i att någon har begär efter att misshandla 1. På annat sätt plåga en person av det motsatta könet o. däri finner sexuell tillfredsställelse; ofta i utvidgad anv., om onaturligt begär att plåga 1. Att se någon plågas 1. Om höggradig o. Onaturlig grymhet 1. elakhet.”

Det går att påträffa beskrivningar av BDSM, då främst sadomasochism, enda tillbaka till 1600-talet. Här kan man finna beskrivningar av piskning som ”botemedel” för kvinnlig bristande sexuell lust samt kunde piskning ses som botemedel för manlig sexuell okapacitet. Under 1800-talets industrialisering skedde stora förändringar i människans sexualitet, detta pga. att samhället blev mer urbaniserat och sekulariserat vilket ledde till möjligheten till ett större privatliv. Det gick således att skönja ett mönster mellan människors sexualitet och identitetsskapande.¹³

Under 1900-talet gjorde psykoanalysens framfart att BDSM klassificerades som något sjukligt och tankesättet var att denna sjuklighet kom redan från barndomen. Välkända psykiatriker som Richard von Krafft-Ebing samt Sigmund Freud ansåg att ett BDSM-intresse var ett sjukligt beteende och en perversitet. Freud ansåg att masochism var något kvinnor ägnade sig åt och sadism var tillägnat männen. De båda ismerna var enligt Freud en störning som framkommit av undertryckta undermedvetna impulser.¹⁴

Fram till årsskiftet 2008/2009 sågs alltså BDSM som en psykiatrisk diagnos och var således även klassificerat som en sådan i Socialstyrelsens sjukdomsregister¹⁵. När denna sjukdomsklassificering togs bort menade socialstyrelsen att BDSM skulle ses som ett sexuellt uttrycksmedel och inte längre som en störning.¹⁶ Dock menar kritiker att detta ställningstagande handlar mer om politik än om faktisk vetenskap. Kritikerna menar att det är

¹² Carlström, 2016, sid. 43.

¹³ Carlström, 2016, sid 23.

¹⁴ Olsson, 2009, s. 24.

¹⁵ Socialstyrelsens klassifikationssystem ICD-10

¹⁶ Carlström, 2016, s. 25.

sociala normer som styr vad som är rätt och riktigt och vad som faller under det sjukliga, vilket egentligen inte består av mer än moraliska och politiska värderingar och inte av vetenskap.¹⁷

Relationer och termer

En konstant maktförskjutningsrelation kan kallas Total Power Exchange (TPE) vilket då innebär att den ena parten lämnar över beslutanderätten till den andra. Denna form av relation gäller utöver det sexuella och är bestående i parternas vardagsliv. Detta begrepp kan liknas vid 24/7 vilket betyder att maktförskjutningen pågår 24 timmar om dygnet, 7 dagar i veckan.¹⁸

Consensual non consens

Något som används bland personer som lever i extrema maktförskjutningar är ”consensual non consens” vilket betyder ”samtyckt ickesamtycke.” Det här innebär att parterna i förväg har kommit fram till att samtycke ges till det som komma skall, även om kommande händelser är okända samt även att detta i förväg givna samtycke inte går att återkalla. Man mer eller mindre ger sitt samtycke till att bli utsatt för händelser som man just då inte samtycker till. Detta är något som även inom BDSM-sfären är kontroversiellt då det inte innebär någon säkerhet för inblandade parter samt så är det lätt att missbruka.¹⁹

1.4.2 Övrigt

I uppsatsen används ofta ”gärningsmannen” samt ”han” då en gärning beskrivs. Anledningen till detta är att gärningspersonen i de rättsfall som presenterats är en man.

¹⁷ Olsson, 2009, s. 24, Olsson menar även på att borttagandet av sjukdomsstämpels för homosexuella 1979, faller under denna moralpolitiska värderingen.

¹⁸ Darkside, Wikipedia, sökord TPE, 24/7. Se även under bilaga A där de som intervjuas säger sig leva under denna relationsform.

¹⁹ Kinkipedia, sökord consensual non consent.

De rättsfall som presenteras samt de intervjuer som gjorts består av relationer mellan kvinna och man. Dock kan sexuellt våld inträffa i alla slags relationer, oavsett kön och läggning.

I analysen används begreppet *koherens*. Koherens är en idé som har att göra med att ett systems olika delar ska hänga väl samman med varandra. Inom juridiken innebär detta bland annat att rättsliga regler, argument och principer kan anses mer motiverade desto bättre de hänger samman med rättssystemet i övrigt. Koherens kan även innebära att tillämpningen av regler och principer inom systemet ska vara enhetlig. Ett praktiskt exempel kan vara att oskuldspresumtionen ska gälla likvärdigt oberoende av vilken brottstyp misstanken gäller. Aleksander Peczenik menar att det är värdefullt att rättssystemet är sammanhängande och att juristerna har en viktig uppgift att fylla genom att eftersträva konsekventa avgöranden.²⁰

1.5 Metod och material

Den rättsdogmatiska metoden innebär i huvudsak att gällande rätt fastställs och systematiseras. Detta görs med hjälp av de klassiska rättskällorna – lag, förarbeten, prejudikat och doktrin.²¹ Fördelen med denna metod är att rättskällornas rang inte behöver ifrågasättas. Lag står överst och doktrin hamnar i den nedre delen av rangen.²²

Av två anledningar har jag emellertid ansett mig vara tvungen att söka en metod utanför den rättsdogmatiska. Den ena är att jag i mitt arbete använt mig av ett större omfång av informationskanaler än just rättsvetenskapliga – såsom bl.a. intervjuer, icke-juridiska artiklar och underrättspraxis. Den andra är att tyngdpunkten i min rättsdel samt analys handlar om att kritisera gällande rätt. Jag har därför valt att använda mig av en rättsanalytisk metod. Med en

²⁰ Peczenik, 1995, s. 564f.

²¹ Sandgren, 2015, s. 43.

²² Sandgren, 2015, s. 45.

rättsanalytisk metod finns inga ”rätta svar”, en större mängd material kan användas och arbetet blir överhuvudtaget friare. Såväl lagstiftare som domstolar kan granskas kritiskt och det ges större plats åt värderingar.²³

Under kapitel 4 analyserar två rättsfall gentemot den nya lagstiftningen. Då det ännu inte finns några fall eller någon praxis går det inte att idag säga hur domstolen kommer tillämpa den nya lagstiftningen. Modellen som används för analysen är likvärdig den modell domstolen använde sig av i bedömningen av rättsfallen när den gamla lagstiftningen var tillämplig. Dock är det inte säkert att det är på detta vis domstolen kommer gå tillväga i kommande fall där ny lagstiftning ska tillämpas.

Vid vissa tillfällen har internetforumet Darkside²⁴ använts för att inhämta information. Syftet med detta har varit att få kontakt med personer att intervjua för att på så sätt få kunskap om hur BDSM kan ta sig uttryck. De intervju svar som jag har fått ta del av återfinns i uppsatsens bilaga A. Dessa behandlas i uppsatsens sista del under reflektioner. Jag kommer även länka i fotnot nedan, till en internetsida där en s.k. TPE-slav svarar på frågor i en AMA (askmeanything).²⁵ Syftet med denna länk är att ge en inblick i hur långt en BDSM-relation kan sträcka sig och kan stundtals uppfattas som anstötande.

1.6 Teoretiska utgångspunkter

Uppsatsen är skriven från ett rättsutvecklingsperspektiv. Detta då syftet är att granska ny lagstiftning gentemot föregående lagstiftning. Granskningen kommer göras från ett kritiskt perspektiv och således kommer uppsatsen peka på eventuella brister i nystiftad lag. Detta kommer leda in på ett

²³ Sandgren, 2015, 45ff.

²⁴ www.darkside.se Darkside är en medlemssida och medlemskap krävs för att få närmare inblick i innehållet. Medlemskapet är gratis och lätt att upprätta samt deaktivera igen.

²⁵ https://www.reddit.com/r/NSFWIAMA/comments/815o2i/i_33f_have_spent_the_last_3_years_as_a_tpe_slave/?st=jfvfl6nt&sh=e4da7a6c

rättssäkerhetsperspektiv där fokus på förutsebarhet i tillämpningen av rättsreglerna.

1.7 Forskningsläget

Samtycke har debatterats livligt under de senaste åren. Redan 2008 fick Madeleine Leijonhuvud uppdrag av Miljöpartiet att göra en utredning om samtycke, den s.k. Samtyckesutredningen. I denna uttalar sig Leijonhuvud att sexualbrott inte bör kunna betraktas som oaktsamt handlande då det är så pass klandervärt handlande och ska då bestämmas utifrån en värdering där oaktsamhet inte ingår.

I SOU 2010:71 ”2008 års sexualutredning” lades fokus på en samtyckesbestämmelse. I utredningen påtalades det klart att det inte fanns något behov av en kriminalisering av våldtäkt som begåtts av oaktsamhet²⁶ Detta då det ansågs att dessa brott redan var kriminaliserade genom likgiltighetsuppsåt.

Någon som ifrågasatte detta var Petter Asp då han ansåg att det fanns flera anledningar att införa ett oaktsamhetsrekvisit i våldtäktsbestämmelsen. Främst för att Asp menade på att det finns en väsentlig skillnad i bedömningen gällande likgiltighetsuppsåt och oaktsamhet.²⁷ En annan anledning enligt Asp var situationer där gärningsmannen varit medvetet oaktsam genom att ha insikt eller misstanke om att det givna samtycket inte är giltigt och enligt Asp var det oförståeligt att inte kriminalisera dessa gärningar.

När det gäller våldtäktsfall står ofta ord mot ord och genom att kriminalisera oaktsamhet finns det ett medel för åklagaren att skilja på uppsåtlig våldtäkt från oaktsam våldtäkt. Detta pga. av att det fanns åtskilliga rättsfall där gärningarna varit uppenbart straffvärda men dock inte straffbara då uppsåt

²⁶ Anderberg, 2015, s. 212 f.

²⁷ Se kap. 2.3.1. personlig culpa.

har saknats. Asp var tydlig med att det inte går att straffbelägga en handling enbart för att påvisa att en annan gärning inte är accepterad – straffansvar ska byggas utifrån egna legitima principer. Ett argument till detta som Asp framförde var att det inte fanns något annat personligt skyddsområde som inte har oaktsamhet som straffbart.²⁸

Genom direktiv 2014:123 *Översyn av våldtäktsbrottet* startade regeringen en utredning om behovet av en lagändring gällande våldtäktsbrottet. Syftet var att göra ändringar i gällande lagtext så att våldtäkt skulle avgöras på en samtyckesbaserad grund och oaktsamhet skulle föras in som ett nytt rekvisit vid sexualbrotten. I slutet av 2013²⁹ bildades en parlamentarisk sammansatt kommitté vilken gick under namnet *2014 års*

sexualbrottskommitté. 2016 lämnades betänkandet³⁰ *Ett starkare skydd för den sexuella integriteten*. Betänkandet har varit ute på remiss hos flera instanser³¹ och den 23 maj i år (2018) röstades lagförslaget igenom i riksdagen.

1.8 Disposition

Då uppsatsen innehåller rättsfall vilka utgör huvudfokus för analysen är det nödvändigt att inneha kunskap och förståelse i hur domstolarna resonerat i dessa. En del av kunskapen för anses ligga i vad de olika ansvarsformerna innebär likväl som vad de olika ansvarsfrihetsformerna innebär. Detta gör att i uppsatsens andra kapitel behandlas skuld och ansvarsfrihet. Uppsåtsformerna och oaktsamhetsbegreppet redovisas närmre, vilka följs av en beskrivning av ansvarsfrihetsgrunderna såsom samtycke samt social adekvans.

²⁸ Anderberg, 2015, s. 213.

²⁹ Dir. 2014:144 tilläggsdirektiv till 2014 års sexualbrottsutredning (ju 2014:21).

³⁰ SOU 2016:60 – Ett starkare skydd för den sexuella integriteten.

³¹ Remissinstansernas yttrande går att finna i Justitiedepartementet (Ju2016/06811/L5).

För att kunna göra en analys av rättsfallen gentemot gällande lagstiftning ges i uppsatsens tredje kapitel en redogörelse för våldtäktsbestämmelsen. I detta kapitel finns en kort tillbakablick över lagregeln, vilka ändringar som gjorts samt hur rekvisiten för våldtäkt ser ut idag.

Fjärde kapitlet innehåller två rättsfall med inslag av sexuellt våld, där det hävdats att det varit fråga om BDSM-utlevnad. Syftet med detta är att redogöra för domstolarnas resonemang och argumentationen för friande domar. För att se om utfallet av dessa idag skulle kunna bli annorlunda följer i femte kapitlet en analys gentemot ny lagstiftning gällande våldtäkt samt grov oäktsam våldtäkt. Utsagorna hos målsägande och tilltalade kommer att presenteras relativt ingående för att genom dessa därefter kunna göra en analys av händelseförloppet och jämföra detta gentemot de nya våldtäktsrekvisiten. Då det inte finns någon praxis hur denna bedömning ska göras eller hur lagen ska tillämpas är bedömningarna gjorda helt utifrån min egen tolkning.

Avslutningsvis finns en sammanfattande analys samt personliga reflektioner.

2 Om skuld och ansvarsfrihet

Denna uppsats handlar om sexualbrott och den nya lagstiftning som trädde i kraft den 1 juli 2018 och eventuella konsekvenser av detta. Lagstiftningen behandlas i tredje kapitlet, som därmed utgör uppsatsens kärna. Framställningen vinner dock på att i detta inledande kapitel gå igenom vissa grundläggande förutsättningar för att kunna döma till straffrättsligt ansvar.

En första förutsättning för är att rekvisiten i en enskild brottsbeskrivning är uppfyllda. Bland dessa kan nämnas exempelvis *berövar* (annan livet), vilket är ett av rekvisiten för att kunna döma för mord. Men berövandet måste även ha skett på ett särskilt sätt – nämligen genom att etablera kausalitet mellan den begångna handlingen och dess följd. Följden ska vara av sådan karaktär att gärningsmannen åtminstone i någon mån ska ha kunnat räkna med den – med andra ord ska den vara relevant. Om så är fallet kan gärningsmannen komma att anses ansvarig för sitt handlande.³² Detta behandlas i kapitlets första avsnitt.

I andra avsnittet hanteras gärningsmannens avsikter med handlandet. Man talar då om ansvarsformerna uppsåt, som är huvudregel, och oaktsamhet, som aktualiseras om det finns angivet i den enskilda paragrafen. Som en utgångspunkt för den fortsatta framställningen är det relevant att mer på djupet behandla dessa olika ansvarsaspekter.

Även om rekvisiten i en brottsbestämmelse är uppfyllda, är det möjligt att handlingen inte är straffbar. Detta kan bero på att någon ansvarsfrihetsform föreligger. Det finns ett flertal sådana. I kapitlets tredje avsnitt behandlas samtycke och social adekvans.

³² Asp, m.fl., 2013, s. 134 f.

2.1 Gärningsculpa

För att ett brott, uppsåtligt eller oaktsamt, ska anses vara begånget så måste det föreligga kausalitet mellan handling och följd. Detta kallas gärningsculpa.

För att kunna avgöra om gärningsculpa är uppnått ser man på

- om gärningsmannen haft kontroll över situationen,
- om gärningen innehåller ett otillåtet risktagande och
- om följden varit relevant för handlandet.

Kontroll över situationen

Gärningsmannen anses ha kontroll över situationen om han vid något skede kan förhindra gärningens följd. Kan det inte påvisas att gärningsmannen haft en sådan kontroll, är han enligt huvudregeln inte heller straffrättsligt ansvarig.³³ Det finns dock även fall där gärningsmannen inte har haft full kontroll över gärningen. Det ses då istället på om gärningsmannen varit oaktsam och om denna oaktsamhet har relevans för följden.³⁴

Otillåtet risktagande

Det är enbart otillåtna risker som kan utmyнна i straffrättsligt ansvar. För att avgöra om en gärning innehåller ett otillåtet risktagande behöver risken vara beaktansvärd – gärningsmannen ska således haft en anledning att överväga risken samt tagit ställning till den.³⁵ En fråga som kan ställas är om en ansvarsfull person, trots uppenbara risker, hade utfört gärningen.³⁶ Vidare kan sägas att ett risktagande inte måste innebära att en gärning utförs, utan även underlåtenhet att utföra en viss gärning kan omfattas. Ett sådant exempel är att låta bli att vidta rimliga säkerhetsåtgärder.³⁷

³³ Asp m.fl., 2013, s. 136.

³⁴ Asp m.fl., 2013, s. 138 ff.

³⁵ Asp m.fl., 2013, s. 139 ff.

³⁶ Asp m.fl., 2013, s. 149.

³⁷ Asp m.fl., 2013, s. 147 f.

Relevans

För att straffrättsligt ansvar ska kunna utkrävas när någon utfört en kontrollerad gärning med ett otillåtet risktagande krävs det även att den inträffade följden är relevant gentemot handlingen. Det finns gärningar, tex. våldtäkt, stöld, häleri m.fl. där det anses att gärningsmannen kontrollerar situationen så pass mycket att gärningsculpan uppfyllande är självklar.

Sammanfattningsvis kan man säga att gärningsculpa föreligger om

1. om gärningsmannen begått ett otillåtet risktagande genom att utföra den kontrollerade gärningen, och
2. om konsekvensen av gärningsmannens handlande är relevant.

Gärningsculpa innebär således att det går att koppla ihop gärning med följd på ett sådant sätt så att straffansvar kan utkrävas.³⁸ Olika intressen och det sociala värdet måste vägas mot varandra och det finns inget givet svar för hur en situation bedöms och varje prövning måste göras individuellt.³⁹

2.2 Uppsåt

Enligt BrB 1 kap. 2 §, 1st, sägs det att en gärning skall, om inte annat är särskilt föreskrivet, anses som brott endast om den begåtts uppsåtligen.

Denna paragraf kallas även "*det allmänna skuldkravet*". För att brott ska ha anses skett behöver detta skuldkrav vara uppfyllt. Detta innebär att antingen uppsåt eller oaktsamhet behöver kunna påvisas. Ett uppsåtsbrott innebär att gärningsmannen vet vad den gör.⁴⁰ Idag⁴¹ talar man om tre olika sorters uppsåt. Dessa tre är 1. avsiktsuppsåt 2. insiktsuppsåt 3. likgiltighetsuppsåt.⁴²

³⁸ Asp m.fl., 2013, s. 136.

³⁹ Asp m.fl., 2013, s. 149 f.

⁴⁰ Asp, m.fl., 2013, s. 64.

⁴¹ Se NJA 2004 s.174 där HD skapade en ny termologi för uppsåtets delar.

⁴² Asp m.fl., 2013, s. 286.

2.2.1 Avsiktsuppsåt

När gärningsmannen har ett syfte med sin gärning och vill uppnå ett visst mål har denna avsiktsuppsåt. I den äldre terminologin benämndes detta som *direkt uppsåt*. Gärningsmannen utför en medveten och kontrollerad gärning där avsikten med gärningen är att en viss följd ska inträffa. Gärningsmannen behöver inte känna att följden är positiv utan kan känna stor beklagan över utgången av gärningen, trots att den, av gärningsmannen, anses vara oundviklig för att nå syftet. Således kan avsiktsuppsåt enbart göras gällande när det finns ett syfte/avsikt med en gärning.⁴³

2.2.2 Insiktsuppsåt

Vid de situationer då gärningsmannen har insikt i vad handlingen kommer leda till finns insiktsuppsåt. Följden av handlingen behöver inte vara syftet med handlingen dock inser gärningsmannen att följden kommer inträffa. Det går att uttrycka det som att gärningsmannen har *praktisk visshet* och detta benämndes för som indirekt uppsåt, *dolus indirectus*.⁴⁴

2.2.3 Likgiltighetsuppsåt

Likgiltighetsuppsåt är den lägsta graden av uppsåt och kan liknas vid föregångaren eventuellt uppsåt, *dolus eventualis*, vilket innebär att gärningsmannen har handlat i osäkerhet. Gränsdragningen mellan medveten oaktsamhet⁴⁵ och likgiltighetsuppsåt kan vara något oklar. Dock tar likgiltighetsuppsåt sikte på att gärningsmannen accepterar eller godtar följden och omständigheterna av gärningen. Han visar då likgiltighet inför följden och med det kan gärningsmannen inte heller fullt ut påstå att följden är beklaglig. Visst kan gärningsmannen anse att följden är oönskad dock är likgiltighet visad inför den.⁴⁶

⁴³ Asp m.fl., 2013, s. 287 f.

⁴⁴ Asp m.fl., 2013, s. 289.

⁴⁵ Medveten oaktsamhet redovisas under kap. 2.3.1.

⁴⁶ Asp m.fl., 2013, s. 292 f.

NJA 2004 s.174 visade HD på en ny gränsdragning mellan oaktsamhet och uppsåt. Åtalspunkterna var *försök till grov misshandel* (BrB 3 kap 6 § + 23 kap 1 §, kräver uppsåt) och *framkallande av fara för annan* (BrB 3 kap 9 §, gäller oaktsamhet). Fallet handlade om en man med hiv som hade haft flera oskyddade samlag med olika personer. Dock hade ingen av personerna blivit smittade. HD ansåg att då mannen hade vetskap om sin sjukdom så var han även medveten om omständigheterna som gällde och att denna insikt var tillräcklig för att kunna påvisa ett uppsåt, insiktsuppsåt⁴⁷.

För att kunna påvisa att mannen hade uppsåt med sina gärningar behövde HD dra en gräns mellan medveten oaktsamhet och uppsåt. De skapade då en ny term för *eventuellt uppsåt* och *likgiltighetsuppsåt* kom till stånd. Genom att konstatera att medveten oaktsamhet i relation till riskinsikten var en grundförutsättning för alla sorters uppsåt. Därpå konstaterade de att bedömningen av uppsåt eller inte uppsåt skulle ligga i gärningsmannens inställning till risken för följderna vid tidpunkten för gärningen.

HD kom fram till att trots gärningsmannen hade insikt om sin sjukdom och var medveten om riskerna med att utföra oskyddade samlag så var denna insikt inte tillräcklig för att gärningsmannen skulle avstå från gärningarna. Han var således likgiltig inför följderna och hade mer eller mindre accepterat och godtagit eventuella följder.

⁴⁷ Även insiktuppsåt var en ny terminologi som HD skapade i detta rättsfall.

Sammanfattning av uppsåt

De olika sorternas uppsåt kan sägas att de överlappar varandra där likgiltighetsuppsåt alltid går att finna.⁴⁸

Avsiktsuppsåt	→	Innehåller alltid likgiltighetsuppsåt . Detta då gärningsmannen ser omständigheterna eller följden och godtar/accepterar dessa. Han är således likgiltig.
Insiktsuppsåt	→	En form av likgiltighetsuppsåt då gärningsmannen har praktisk visshet om vad följden sannolikt kommer resultera i och ändå utförs gärningen. Likgiltig inför följden.

2.3 Oaktsamhet

Som framgått av avsnitt 2.2 utgör uppsåt huvudregel för straffrättsligt ansvar, om inte annat är särskilt föreskrivet. Vad som avses med detta är att vissa gärningar är kriminaliserade med oaktsamhet som ansvarsgrund. För att ha full inblick i vad ett straffrättsligt oaktsamhetsrekvisit innebär följer nedan en redogörelse för vad kriterierna för oaktsamhet är.

2.3.1 Personlig culpa

När en handling är kriminaliserad och det går att påvisa gärningsculpa kopplas även det personliga ansvaret för gärningen in, det s.k. skuldrekvisitet, dvs. personlig culpa. Personlig culpa går att beskriva såsom att gärningsmannen borde haft insikt eller haft skälig misstanke om konsekvensen av gärningen, dock har konsekvensen inte varit uppsåtet med handlingen.⁴⁹

⁴⁸ Asp m.fl., 2013, s. 293.

⁴⁹ Asp m.fl., 2013, s.179.

Det finns två olika former av oaktsamhet – medveten och omedveten. Den medvetna oaktsamheten innebär att gärningsmannen borde ha förstått vad gärningen innebär och på så sätt kunna vidta åtgärder för att förhindra riskerna som gärningen består i. Den medvetna oaktsamheten, *culpa luxuria*, är snarlikt likgiltighetsuppsåt.⁵⁰ Skillnaden mellan likgiltighetsuppsåt och medveten oaktsamhet är att gärningsmannen inte kan tillskrivas likgiltighet mer än risk för en följd av sitt handlande vid den oaktsamma handlingen. Vid likgiltighetsuppsåt är gärningsmannen likgiltig inför eventuell följd.⁵¹

När det gäller den omedvetna oaktsamheten, *culpa negligentia*, så förstår gärningsmannen inte riskerna med sitt handlande. Dock borde han ha satt sig in i situationen och skaffat sig den kunskap kring sitt handlande som han borde.

För att påvisa att gärningsmannen varit omedvetet oaktsam ses det på vad gärningsmannen

1. kunde gjort för att komma till insikt. Gärningsmannen borde kanske tänkt efter, samlat kunskap och information, rådfrågat någon annan osv.
2. om tillfälle för detta fanns och
3. om förmågan för detta fanns.

För att se vilken grad av omedveten oaktsamhet det rör sig om ställs frågan om gärningsmannen kunde begäras skaffa sig kunskap om riskerna. Svaret på detta ska ges utifrån gärningsmannens situation och en individuell prövning ska göras. Bedömning kan från början göras mer objektiv där domstolen ser på hur andra människor hade agerat för att få kunskap. Kraven på aktsamhet blir större ju mer precisa områden det handlar om då en sakkunnig kan begäras ha större kunskap än en novis. Oaktsamheten hos en novis skulle då kunna ligga i att inte skaffa sig kunskap om att den nuvarande kunskapen

⁵⁰ Se kap. 2.2.3 likgiltighetsuppsåt.

⁵¹ Detta var det Asp menade med att det var skillnad i bedömning mellan likgiltighetsuppsåt och oaktsamhet.

novisen besitter inte är tillräcklig för att ha insikt i de situationer som skulle kunna uppstå.⁵²

2.3.2 Grader av oaktsamhet

Straffrättsliga gärningar som utförts uppsåtligen är alltid mer klandervärda än de som begåtts av oaktsamhet. Detta för att gärningsmannens likgiltighet är i fokus mot det skyddade intresset samt skadan i fallet. Detta till skillnad från oaktsamhetsbrott där gärningsmannen enbart är likgiltig inför eventuell risk med gärningen.⁵³

Då det inte finns några direkta regler gällande hur oaktsamhet ska bedömas så är det upp till domstolen att avgöra vilken grad den oaktsamma gärningen hamnar under. Ett rättssystem som inte har i förväg grundade principer för hur brottets gradindelning ska ske kan ses som rättsosäkert då gradbedömningarna kan göras på olika personliga premisser hos de som utför bedömningen. Några av fördelarna är att det är ett flexibelt system och att det finns möjlighet att anpassa rekvisitet efter föränderliga omständigheter.

Oaktsamhet delas in i tre olika grader; ringa, normal och grov. Vid en bedömning utifrån vilken grad av oaktsamhet gärningen ska bedömas ser man på graden av avvikelse från accepterat beteende, riskernas karaktär samt värdet av de intressen som angrips. En del brott kräver grov oaktsamhet, culpa lata, för att straffansvar ska kunna tillämpas.⁵⁴

2.4 Ansvarsfrihet

Det finns gärningar som är straffbara men där gärningsmannen åtnjuter ansvarsfrihet av olika orsaker. Nedan följer en inblick på vad samtycke är,

⁵² Asp m.fl., 2013, s. 314 ff.

⁵³ Asp m.fl., 2013, s. 284.

⁵⁴ Asp m.fl., 2013, s. 174.

vad som gör det giltigt, hur ansvarhet vid samtycke fungerar samt social adekvans.

2.4.1 Giltigt samtycke

För att ett samtycke ska anses att föreligga krävs det mer än ett ”ja”. För att ett samtycke ska ses som giltigt så ska följande sex kriterier vara uppfyllda;

1. Personen i fråga samtycker, dvs godtar/accepterar, att gärningen företas mot denna.
2. Samtycket lämnas vid tiden för gärningen och samtycket kvarstår under hela gärningen.
3. Personen som lämnar samtycket måste ha behörighet att göra detta.
4. Den som samtyckt måste ha insikt och vetskap i vad gärningen består av.
5. Samtycket ska ha lämnats frivilligt samt så
6. ska samtycket vara uppriktigt menat.⁵⁵

Vid bedömningen av giltigheten i ett samtycke ska en enskild bedömning göras. Det som avgör samtyckets giltighet är hur väl den samtyckande är införstådd med konsekvenserna av kommande gärning. Ges ett samtycke av en person som inte har behörighet att göra det så finns risken att samtycket inte ger ansvarsbefriande verkan för gärningspersonen.

Samtycket måste även vara frivilligt och inte lämnat under någon form av tvång. I NJA 1942 s. 3 slås det fast att ett samtycke som lämnats i fruktan för ytterligare våld samt utmattning av redan föregått våld inte anse som giltigt. Fallet handlade om en kvinna som gjort våldsamt motstånd vid en våldtäkt. När kvinnan sedan ger upp och ”samtycker” till samlag ansåg rätten att ansvarsfrihet ej förelåg då samtycket varit framtvingat.⁵⁶

⁵⁵ Asp m.fl., 2013, s. 227.

⁵⁶ SOU 1988:7, s. 105 ff.

När det gäller tidpunkten för samtycket så måste samtycket kvarstå under hela den tid som gärningspersonen har kontroll på gärningen. Det går inte att lämna ett samtycke retroaktivt. Sker gärningen under flera tillfällen måste det ha funnits ett samtycke vid starten samt vid avslutandet. Här kan finnas en problematik i att bevisa att det förelåg ett samtycke vid start och vid slut. Rent praktiskt så väckts det oftast inte åtal när ett samtycke ges i efterhand då det inte ens anmäls.⁵⁷

Ett samtycke kan när som helst återtas och är aldrig ett bestående fakta. Samtycke, eller återkallandet av ett sådant, kan manifesteras på olika sätt. I enlighet med *viljeuttrycksteorin* ska ett samtycke uttryckts antingen genom en viljeförklaring eller ett handlande som visar på samtycke.⁵⁸

2.4.2 Hypotetiskt samtycke

Ett hypotetiskt samtycke innebär att det finns en rimlig förväntan att om samtycke skulle efterfrågas så hade detta getts. Dock så går det inte att anse att ett hypotetiskt samtycke skulle väga lika tungt som ett efterfrågat sådant. Skulle det vara så skulle det bli problematiskt att klargöra ett uppsåt hos gärningspersonen. Dock så framkommer det i förarbetena till BrB 24 kap 7 § att hypotetiskt samtycke å ena sidan inte omfattas av ansvarsfrihet å andra sidan att det inte går att helt utesluta ett hypotetiskt samtycke från ansvarsfrihet.⁵⁹

2.4.3 Putativt samtycke

Det finns även s.k. putativt samtycke. Detta är egentligen inte ett faktiskt samtycke utan rör sig om ett missförstånd. Någon tror sig felaktigt ha fått ett samtycke och agerar därefter. Detta kan leda till ansvarsfrihet, så länge

⁵⁷ SOU 1988:7, s. 106.

⁵⁸ SOU 1988:7, s. 107.

⁵⁹ Asp m.fl., 2013, s. 235 ff.

gärningen är försvarlig och hade varit tillåten om ett faktiskt samtycke hade funnits, då det troligtvis inte funnits uppsåt för gärningen.⁶⁰

2.4.4 Ansvarsfrihet vid samtycke

Enligt svensk lagstiftning så finns där ingen skriven lag som ger ansvarsfrihet vid samtycke och det finns gärningar där ett samtycke inte ger ansvarsfrihet.⁶¹

I BrB 24 kap. 7 § finns regler gällande när ett samtycke anses vara giltigt och ansvarsfrihet kan komma att utdömas. Kriteriet för att ansvarsfrihet ska föreligga innefattar att gärningen är försvarlig.

Vid en sådan här försvarlighetsbedömning ses det på vilken skada, kränkning eller fara som gärningen medför samt så ser man på relevanta omständigheter och syftet med gärningen. Det finns gärningar som utförs med samtycke men där samtycket ändå inte ger ansvarsbefriande verkan, t.ex. så ger samtycke till dödande aldrig ansvarsfrihet. Dock så kan straffvärdet sänkas till följd av samtycket.⁶²

Tanken bakom ansvarsfrihet vid samtycke ligger i att var och en ska kunna bejaka sina intressen och samtycka till saker som berör den personliga sfären.⁶³ Just detta i att människan ska vara fri att förfoga över sina egna intressen går att finna i den romerska rättens regler där det ges uttryck genom ”volenti non fit iniuria”⁶⁴ samt ”nulla iniuria est, quae in volentem fiat”,⁶⁵ Det finns således ingen anledning för staten att skydda ett intresse där innehavaren av intresset inte vill bli skyddad.⁶⁶

Ett rättsfall som visar på att ett samtycke har ansvarsbefriande verkan är ”Fallet med 32åringen”.⁶⁷ I korthet handlar rättsfallet om en man och en kvinna som träffas under en helg och har BDSM-utlevnad. Mannen slår henne

⁶⁰ Se Zila, Brottsbalk (1962:700) 24 kap. 7§. Lexino 2012.07.01.

⁶¹ SOU 1988:7, s. 99.

⁶² Asp m.fl., 2013, s. 232 ff.

⁶³ SOU 1988:7, s.99.

⁶⁴ Översättning: ingen skada är gjord mot en som är villig

⁶⁵ Översättning: Inget orätt har begåtts mot den som samtyckt.

⁶⁶ Asp m.fl., 2013, s. 226.

⁶⁷ Hovrätten över Skåne och Blekinge, dom 2011-09-21, mål nr B 2802-10.

upprepade gånger över vulva med en lång trälinjal, sätter klämmor i hennes bröst, håller henne i hundbur m.m. Ärendet hamnar av olika anledningar under allmänt åtal för misshandel. Domstolen bedömer misshandeln till ringa och mannen frikänns då kvinnan samtyckt till samtliga gärningar.

Huvudregeln för att ansvarsfrihet ska kunna göra gällande i fall som rör misshandel är någonstans mellan gränsen för ringa och normalgraden av misshandel. Finns där ett samtycke inför en gärning som kan bedömas som ringa misshandel gäller generellt att samtycket leder till ansvarsfrihet. Dock uppstår problematik när en gärning bedöms som en misshandel av normalgraden och det finns inga klara fall där enbart samtycke till misshandel har gett ansvarsfrihet. Vid dessa fall är försvarlighetsbedömningen av högsta vikt och det görs en avvägning mellan individens rätt och intresse att få bestämma över sin egen person gentemot samhällets krav på att etiskt oförsvarbara gärningar inte ska få äga rum straffritt.⁶⁸

2.4.5 Social adekvans

I förarbetena till BrB 24 kap 7 § går det att utläsa att det i mycket stor utsträckning sker gärningar där samtycket har ansvarsbefriande verkan. Dessa gärningar omfattas då av s.k. social adekvans och finns inom områden såsom sjukvård samt sport och lek.⁶⁹ När det gäller det medicinska området, t.ex. operationer så uppfylles rekvisiten för misshandel då detta bland annat kan innebära påtagliga risker för patientens liv eller hälsa. Dock får ett sådant här risktagande anses att vara tillåtet så länge det utförs i enlighet med gällande föreskrifter.⁷⁰ Syftet med en operation är att t.ex. förbättra eller lindra vilket är raka motsatsen till misshandelns syfte som är att åsamka smärta och/eller skada.⁷¹

⁶⁸ SOU 1988:7, s. 122.

⁶⁹ SOU 1988:7, s. 116.

⁷⁰ Asp m.fl., 2013, s. 157.

⁷¹ SOU 1988:7, s. 117.

När det gäller sportutövning eller lek spelar även social adekvans in. Även om det kan uppkomma situationer som kan bedömas att utgöra en högre grad av skada får detta anses vara tillåtet. Förutsättning är att alla som deltar i aktiviteten gör det med samtycke och är medvetna om skaderisken. Dock kan det uppkomma situationer där det brukats mer våld än vad spelets regler tillåter och det samtyckts till, men fortfarande är situationen inom ramen för spelets idé, vilket då leder till att det är ett tillåtet risktagande samt även faller inom social adekvans.⁷² Intresset mellan att människor deltar i olika sporter får ses gentemot intresset att skydda individen från personskador. I förarbetena till BrB 24 kap. 7 § fastställs det att sportutövning är något som i allmänhet värderas positivt och att trots det kan ske en regelöverträdelse så är denna godtagbar från en samhällig syn.

Kontroversen här innebär att precis som det är beskrivet ovan i kap 2.2.7 går det sällan att samtycka till misshandel av högre grad än ringa – normalgraden dock måste ett risktagande i t.ex. operationer eller sportutövning vara tillåtet vilket gör att dessa handlingar hamnar under social adekvans.⁷³ I situationer där gärningsculpans är uppfylld, vilken den är i ovan nämnda situationer, måste det finnas en väg till ansvarsfrihet och denna vägen är då principen om social adekvans. Något att uppmärksamma är dock att social adekvans är en juridisk slutsats och inte ett argument för att gärningen är inte är straffbar.⁷⁴

I avhandlingen ”Befriar leken från ansvar” lyfter författaren Linnea Wegerstad frågan om inte principen om social adekvans även kan tillämpas när det gäller BDSM-utövning. Enligt Wegerstad innefattar BDSM-utövning ibland förhandling om gränser och att en del i BDSM-utövande kan vara att tänja på gränser eller testa saker som inte innan testats. Även om inte alla gränser eller handlingar har diskuterats innan kan dessa hamna inom gränsen för tillåtna risktagande. Följden av detta blir att t.ex. skador som det inte samtyckts till kan anses att bryta mot satta gränser men ändå ingå i idén

⁷² Asp m.fl., 2013, s. 256.

⁷³ Asp m.fl., 2013, s. 160.

⁷⁴ Asp m.fl., 2013, s. 254 ff.

med BDSM-utlevnad. Konsekvens av denna syn är att om det skulle inträffa skador under samtyckt utlevnad som bedöms att vara över gränsen för misshandel av normalgraden skulle detta kunna anses som icke straffbart då det faller under social adekvans.⁷⁵

⁷⁵ Wegerstad, Befriar leken ifrån ansvar, s. 260.

3 En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet

Den nya sexualbrottslagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 2018. I detta kapitel presenteras en kort bakgrund till våldtäktsbestämmelsen, därefter syftet med ändringarna samt vad nya 1a § innebär.

3.1 Bakgrund

Våldtäktsbestämmelsen har under de senaste 2 decennierna genomgått stora förändringar. En del av BrB kap. 6 ”*Om sexualbrott*” kom till stånd i början av 2005, då nya bestämmelser togs i bruk, gamla ändrades och gavs nya beteckningar. Dock är fortfarande en del äldre förarbete till gamla kap. 6 till viss del gällande.⁷⁶ Ett exempel på något fortfarande gällande är förarbetsuttalande till utvidgningen av våldtäktsbegreppet i första paragrafen. Denna utvidgning innebar att handlingar som var jämförliga med samlag kom att betraktas som övergrepp. Bestämmelsen gjordes även könsneutral samt så ersattes ”frihetskränkande otukt” med regler gällande sexuellt tvång och sexuellt utnyttjande.⁷⁷ I mitten av juli 2013 skedde åter en ändring, där den gamla lydelsen ”*kränkningens art och omständigheterna i övrigt*” istället blev ”*med hänsyn till kränkningens allvar*”. Denna ändring gjordes för att det väsentliga för bedömning skulle ligga på kränkningens allvar och inte på själva handlingens utförande.⁷⁸

⁷⁶ Se Bexmar, Brottsbalk (1962:700) 6 kap. kommentar 220.

⁷⁷ Prop. 1983/84:105 om ändring i brottbalken m.m (sexualbrotten), s. 1. För sexuellt tvång och sexuellt utnyttjande, se 1 §, 2 st.

⁷⁸ Prop. 2012/2013:111

De senaste åren har en ny sexualbrottslagstiftning arbetats fram vilken i folkmun kallades lagförslaget *samtyckesregleringen* eller *samtyckeslagstiftningen*. Dock ansågs det att *inte deltar frivilligt* var ett bättre uttryck än *samtycke* i lagtexten. Detta för att *inte deltar frivilligt*, inte nödvändigtvis är en aktiv handling utan kan innebära att enbart en närvaro – dvs. antingen aktivitet och passivitet. Skulle termen samtycke användas skulle det kunna kopplas till ansvarsfrihet i BrB 24 kap 7 §, vilket då blir felaktigt. Hade samtycke varit likställt i BrB 24 kap 7 § och i sexualbrott hade det kunnat leda till att samtycke som inte getts med full insikt om omständigheter blir ogiltiga och straffansvar kan utkrävas för handlingar som inte bör hamna under denna lag.⁷⁹

3.2 Syftet

Syftet med lagändringen är att tydliggöra att var och en har egen självbestämmande över sin sexualitet samt sin sexuella integritet.

Rekvisit som våld eller hot om våld, eller att gärningsmannen utnyttjat offrets särskilt utsatta situation är inte längre ett krav för att våldtäkt ska kunna gå att utdöma. Förändringen innebär främst att i stället för hot och våld eller utnyttjande så kommer fokus ligga på om de sexuella handlingarna varit frivilliga. Detta ”frivillighetsrekvisit” innebär en rättssäkerhet då en bedömning görs utifrån ett agerande och inte från en inre känsla som inte går att utläsa. Dvs att trots att den inre känslan är negativ till de sexuella handlingarna men inte genom ord eller handling visat detta, det har inte heller förekommit våld, hot om våld, utnyttjande av särskilt utsatt situation eller beroendeställning ska ej heller straffansvar kunna utkrävas. Detta gör att s.k. tjtsex inte kommer vara straffbart. Således spelar inte en persons inre inställning någon roll om agerandet personen visat på är att de sexuella handlingarna är frivilliga. Detta för att en person har själv rätt att välja om

⁷⁹ Se kap. 2.3.1 om giltigt samtycke. Prop. 2017/18:177, s. 30f.

den deltar i något som den egentligen inte vill. Rättssäkerheten här består i att det ska gå att lita på det faktiska agerandet som visas.⁸⁰

3.3 Ändringar samt nytillkommet

Följande ändringar i BrB 6 kap. 1 § har gjorts;

Den som, med en person som *inte deltar frivilligt*, genomför ett samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms för våldtäkt till fängelse i lägst två år och högst sex år. **Vid bedömningen av om ett deltagande är frivilligt eller inte ska det särskilt beaktas om frivillighet har kommit till uttryck genom ord eller handling eller på annat sätt.**

En person kan aldrig anses delta frivilligt om

1. deltagandet är en följd av misshandel, annat våld eller hot om brottslig gärning, hot om att åtala eller ange någon annan för brott eller hot om att lämna ett menligt meddelande om någon annan,
2. gärningsmannen otillbörligt utnyttjar att personen på grund av medvetslöshet, sömn, allvarlig rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada, psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i en särskilt utsatt situation, eller
3. gärningsmannen förmår personen att delta genom att allvarligt missbruka att personen står i beroendeställning till gärningsmannen.

Inte deltar frivilligt – kommit till uttryck

Ändringen gör att kriminaliseringen numer ser på om det sexuella deltagandet varit frivilligt eller inte och om frivillighet på något sätt uttryckts.

Vid bedömningen av om ett deltagande är frivilligt eller inte ska det särskilt beaktas om frivillighet har kommit till uttryck genom ord eller handling eller på annat sätt –

⁸⁰ Prop. 2017/18:177, s. 33.

Detta innebär att det numer finns ett krav på att parterna genom ord eller handling ska visat frivillighet. Huvudregeln är att denna frivillighet har uttryckts genom kroppsspråk eller minspel. Skulle det inte gå att påvisa några sådana här uttryck så får deltagandet anses som ofrivilligt.

En problematik som kan uppstå när lagtexten kräver uttryck t.ex. i situationer där ena parten först deltar frivilligt men under händelsernas gång ändrar inställning och inte uttrycker detta, kanske pga. frozen fright. Detta skulle då leda till att trots gärningsmannen har insikt eller misstänker att deltagandet inte längre är frivilligt och offret inte uttrycker det så är gärningen fri från ansvar.⁸¹

En annan problematik är att det inte finns någon skyldighet att visa sin vilja till sexuella handlingar likväl som det inte finns någon skyldighet att visa sin motvilja till detsamma. En del i den sexuella integriteten innebär att var och en själv får bestämma hur sexuella närmanden och aktiviteter ska bemötas.⁸²

Undantagsregeln är dock att även ett tyst samtycke kan räcka. Vid de fall där målsägande förnekar frivilligt deltagande skall det kunna gå att påvisa att samtycke ändå föreligger.⁸³ Bedömningen om ett deltagande har varit frivilligt eller inte ska göras utifrån en bedömning på situationen i helhet.⁸⁴

Denna bedömning kommer även göras i fråga om gärningsmannens uppsåt. Detta för att det centrala i alla sexuella handlingar bör vara att försäkra sig om att de som inblandade vill delta. Det innefattar även att gärningsmannen, vid minsta osäkerhet måste försäkra sig om att det finns ett samtycke för de sexuella handlingarna, både inledningsvis och under hela skeendet.⁸⁵

⁸¹ Prop. 2017/18:177, s. 32.

⁸² Prop. 2017/18:177, s. 32f.

⁸³ Nilsson och Asp, Brottsbalk (1962:700) 6 kap. 1 §, Lexino 2018-07-01.

⁸⁴ Prop. 2017/18:177, s. 78.

⁸⁵ Prop. 2017/18:177, s. 34.

Samlag – endast vaginala samlag berörs av begreppet samlag. Handlar det istället om anala samlag, orala samlag eller handlingar utförda av personer med samma kön hamnar det under begreppet *sexuell handling*.⁸⁶

Sexuell handling - innebär t.ex. anala, orala, vaginala samlag, onanera åt någon annan, föra in fingrar eller andra föremål vaginalt eller analt, att vidröra den ens könsorgan eller låta ens eget könsorgan vidröra den andra personen under en någorlunda varaktig tid. Skulle inte det något obestämda tidskriteriet uppfyllas kan handlingen, oavsett vilken ovan nämnd, ändå omfattas av begreppet om det är så att handlingen har en påtaglig sexuell prägel eller om det är uppenbart att handlingen är till för att kränka personens sexuella integritet.⁸⁷

När det gäller **punkt 1** innebär rekvisiten för **misshandel, annat våld eller hot om brottslig gärning** samma som de gjorde i den gamla 6:1. Fördelen med detta är att det går att använda gammal praxis.⁸⁸

Vad misshandel innebär hänvisas till BrB 3 kap. 5 § ”Om brott mot liv och hälsa”. Där sägs det att den som tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försatt personen i vanmakt eller liknande tillstånd ska dömas för misshandel. Detta ska ha gjorts uppsåtligt. Bestämmelsen gäller fysisk skada såväl som psykisk skada. Konsekvenser av en händelse som resulterar i blåmärke, brutna ben, svullnader eller kroppsskador i form av nedsatt kroppsfunction är en del av skaderekvisiten för fysiskt våld.⁸⁹

Skulle våld och hot vara en del av en överenskommen BDSM-utlevnad ska det inte gå att härleda detta till att det är anledningen till deltagandet i efterföljande sexuella handlingar. Detta innebär dock inte att det går att under ”BDSM-flagg” samtycka till hur mycket våld som helst utan det är fortfarande reglerna om ansvarsfrihet i BrB 24 kap. 7 § som gäller.⁹⁰

⁸⁶ Prop. 2017/18:177, s. 27.

⁸⁷ Prop. 2017/18:177, s. 27.

⁸⁸ Prop. 2017/18:177, s. 38.

⁸⁹ Nilsson, Brottsbalk (1962:700) 3. kap. 5 §, Lexino 2018-09-01

⁹⁰ Prop. 2017/18:177, s. 81.

När det gäller **annat våld** hänvisas till BrB 4 kap. 4 § om olaga tvång. Detta våld kan bestå i våld som inte uppfyller rekvisiten för misshandel. Det kan t.ex. vara att hålla fast någon, att tvinga isär ben, rycka och slita i någon.

Eller hot om brottslig gärning – när det gäller hot så behöver inte hotet vara direkt riktat mot situationen där och då utan kan även omfatta hot om skada någon anhörig, förstöra offrets egendom m.m.

Även allvarlig hot om brottslig gärning samt utpressningshot ska omfattas. Det ska inte heller längre krävas att den som utför sexbrottet ska vara den som hotar utan det kan vara skilda personer, dock ska ändå den utförande ska kunna dömas som gärningsman.⁹¹

Gällande punkt 2 **Otillbörligt utnyttjande av särskilt utsatt situation** har ingen ändring gjord. Detta innebär att gärningsmannen på något sätt drar fördel av det tillstånd som personen befinner sig i. De olika tillstånd som lagtexten räknar upp är; medvetlöshet, sömn, allvarlig rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada eller psykisk sjukdom. Dessa tillstånd hos offret behöver inte vara så pass påtagliga så att offret inte kan skydda sig utan det räcker med att offret pga. sitt tillstånd är begränsad i att kunna skydda sin sexuella integritet och undvika ett övergrepp. Dock så behöver offret befunnit sig i en särskild utsatt situation pga. sitt tillstånd. Rekvisitet allvarlig rädsla innehåller tex situationer där offret blivit paralyserad av rädsla, s.k. *frozen fright*, men även de situationer där offret är passiv till övergreppet av självbevarelsedrift.⁹²

Utnyttjandet från gärningsmannen måste innefatta ett övergrepp på offrets sexuella integritet och att gärningsmannen har uppnått sitt syfte med utnyttjandet för att straffansvar ska föreligga. Det behöver även finnas ett kausalsamband mellan tillståndet som offret befanns sig i situationen det utmynnat i.⁹³

⁹¹ Prop. 2017/18:177, s. 39.

⁹² Prop. 2017/18:177, s. 19.

⁹³ Prop 2012/13:111, s. 112

Särskilt utsatt situation – Bedömningen om offret har befunnit sig i en särskild utsatt situation görs genom en helhetsbild där det ses på omständigheterna i situationen samt på offret som person. En särskilt utsatt situation kan innebära situationer där offret inte har möjlighet att ta sig därifrån, är berusad, sovande eller på andra sätt inte har möjlighet att skydda sin sexuella integritet pga. tillståndet denna befinner sig i.⁹⁴

Punkt 3 *gällande utnyttjande av beroendeställning* är gamla BrB 6 kap. 4 § har flyttats till våldtäktsbestämmelsen. Detta då ett sådant utnyttjande av en person aldrig kan ses som att personen deltar frivillig.⁹⁵

Nyttillkommen 6 kap, 1 a § ;

”Den som begår en gärning som avses i 1 § och är grovt oaktsam beträffande omständigheterna att den andra personen inte deltar frivilligt, döms för oaktsam våldtäkt till fängelse i högst fyra år. Om gärningen med hänsyn till omständigheterna är mindre allvarlig, ska det inte dömas till ansvar.”

Grov oaktsamhet

Ett oaktsamhetsrekvisit gällande sexualbrott gör att straffansvaret utökas för straffvärda beteenden, vilka redan är straffbara vid uppsåt. Tanken är att oavsett om den straffvärda handlingen orsakades med uppsåt eller med oaktsamhet så sätter den spår hos offret, bland annat i psykiskt lidande.⁹⁶

I första hand är det enbart fall av grov oaktsamhet som ska utgöra straffansvar. Främst är det medveten oaktsamhet som omfattas. Med medveten oaktsamhet innefattas att gärningsmannen har en insikt i att sexualhandlingen inte är frivillig hos motparten, men ändå väljer att genomföra den.⁹⁷ Dock omfattas även de fall av grov omedveten oaktsamhet då även dessa kan anses vara straffvärda. Detta innefattar de situationer där gärningsmannen inte har insikt om riskerna, men det ligger dock på dennes ansvar att ta reda på dem, vilket han borde ha gjort. Ofta innebär detta något relativt enkelt såsom att

⁹⁴ Prop. 2017/18:177, s.19.

⁹⁵ Prop. 2017/18:177, s. 42.

⁹⁶ Prop. 2017/18:177, s. 23.

⁹⁷ Se s. 18 gällande oaktsamhet.

tänka efter eller att fråga någon. Desto tydligare tecken på att ett deltagande inte är frivilligt desto större blir skyldigheten att ta reda på hur det verkligen är.⁹⁸ En annan motivering är att genom kriminalisering av sexualbrott utförda med oaktsamhet är att skapa en ny norm i samhället, där det ses som en självklarhet att alltid försäkra sig om att det finns ett ömsesidigt samtycke vid sexuella handlingar. Då det finns en risk för att grov oaktsamhet kommer tolkas olika så är det upp till domstolarna att göra denna bedömning.⁹⁹

3.4 Sammanfattning

Vad innehåller den nya lagstiftningen och vad är skillnaden gentemot den gamla?

Det nya lagförslaget innehåller ett frivillighetsrekvisit som inte tidigare har funnits. Skillnaden består i att våldsrekvisitet samt otillbörligt utnyttjande har tagits bort. Så som lagstiftningen är uppbyggd nu så ligger fokus huruvida den sexuella handlingen är frivillig eller inte. Fortfarande krävs det uppsåt hos gärningsmannen i 1§. Samt så har det lagts till en paragraf angående oaktsam våldtäkt, vilken främst gäller medveten oaktsamhet hos gärningsmannen.

⁹⁸ Prop. 2017/18:177, s.48.

⁹⁹ Prop. 2017/18:177, s.48.

4 Rättsfall

Nedan redovisas två rättsfall utförligt. Det första fallet valdes utifrån personlig kännedom. Det andra fallet valdes utifrån det stora massmediala intresse det fick år 2014 när domstolarna ogillade dess åtal¹⁰⁰ – detta väckte då ett intresse i mig och jag har studerat fallet ingående flertalet gånger. Det första fallet innehåller flera åtalspunkter, dock kommer fokus ligga på de två åtalspunkterna gällande våldtäkt respektive grov våldtäkt. Detta fall innefattar även två olika situationer vilka kommer att bedömas var för sig.

4.1 Svea hovrätt mål nr B10385-11

Omständigheterna i målet:

En man (PR) och en kvinna (AA) får kontakt genom internet. De samtalar om att ”mannen ska få äga hennes kropp”, om våldsam sexutlevnad och förnedringslekar. För varje gång de talar eller träffas eskalerar sex- och våldsbeskrivningar. AA skickar bland annat ett sms där det står att hon vill bli slagen och tvingad. De träffas under flera tillfälle.

4.1.1 Tillfälle 1 – åtal våldtäkt

AA´s utsaga

Vid det första tillfället som de träffas biter PR henne hårt i bröstet, därefter sker penetrationssex med fingrar, hela handen och därefter en pet-flaska. AA säger att det gör ont redan från början och försöker att under hela händelseförloppet stoppa mannen genom kroppsrörelser och skrik. Efteråt svarar hon på frågan om hon gillade det med svaret ”att det gjorde hon väl”. Dock hade hon inte tyckt om det men ville inte säga det. Dock kan mannen

¹⁰⁰ <https://www.metro.se/artikel/man-frias-fr%C3%A5n-v%C3%A5ldt%C3%A4kt-trots-kvinnans-desperata-protester-xr> + <https://www.sydsvenskan.se/2014-06-16/dom-i-hovratten-i-dag-i-kritiserat-valdtaktsmal-i-lund> + <https://www.svd.se/friande-hovrattsdom-i-uppmarksammat-valdtaktsfall>

ha uppfattat det som att hon gillade det. När han skjutsar henne hem kommer de överens om att ses igen.

PR's utsaga

Stämmer i förhållandevis överens med AA's. Säger att han frågade flertalet gånger om AA gillade det de gjorde och då fått ett jakande svar. Vid ett tillfälle uppfattade han att AA ville att han skulle ta det lugnare, vilket han då gjorde. AA visade då detta genom att lägga sin hand mot hans arm. Han frågade henne innan om hon ville att de skulle använda pet-flaskan och hon svarade då ja.

4.1.2 Tillfälle 2 – åtal grov våldtäkt.

AA's utsaga –

Vid deras andra träff har AA med sig sexleksaker, utmanande kläder och de har innan diskuterat örfilar och förnedringslekar. Hon tar initiativ till att de ska köpa en gurka att använda vid sexakten, vilket de pratat om tidigare. AA anser att det de samtalat om tidigare enbart varit spel och att hon egentligen tyckte att det gått för långt gången innan de träffats.

Väl i lägenheten vill AA dricka sig full och ber därefter PR att sluta smeka henne tills hon blivit berusad. PR slutar då smeka henne och de tittar på tv tillsammans. Därefter har de sexuella aktiviteter där det är möjligt att det används olika sexleksaker, däribland en piska. PR frågar om de ska använda gurkan vilket de gör. Efter ett tag säger AA att det gör ont vilket gör att PR slutar.

PR gör även närmande mot AA's ända, vilket hon visar att hon inte vill och då slutar PR. Därefter förekommer oralsex där AA flertalet gånger håller på att kasta upp, samt så slår PR henne med lusingar varje gång hon slutar. Hon är rädd och har ont i käken, hårbotten samt där örfilarna träffat henne. De dricker mer alkohol och AA uppfattar att hon nu blivit väldigt berusad. Berusningen gör enligt AA henne "jättesugen på sex". Hon blir fastbunden i

sängen, samt så blir hon penetrerad med en squash som inköptes vid samma tillfälle som gurkan. Även denna gång blir AA penetrerad av en pet-flaska. AA ber PR att sluta både muntligt samt visar hon det med sina kroppsörelser. Hon skriker också flertalet gånger och vid vissa tillfällen håller PR sin hand över AA's mun för att förhindra hennes skrik. Hon är osäker på om hon grät eller inte, dock är AA övertygad om att PR förstått att hon inte ville använda squashen. PR tjarar därefter på henne tills hon går med på att ha oralsex och under tiden detta sker örfilar PR henne flertalet gånger. Efter en kort paus har de samlag och det kan stämma att det är AA som tagit initiativ till detta. När de vaknar avböjer hon frukost och PR kör henne sedan hem. Vid hemkomst hade AA väldigt ont i underlivet och kunde varken sitta eller utföra sina toalettbehov. Hennes mor tar henne till sjukhuset där det framkommer att AA spruckit i underlivet.

PR's utsaga

Händelseförloppet skiljer sig i vissa delar dock stämmer de bådas berättelser i huvudsak överens med varandras. PR påstår att det är AA som tagit initiativ till sexuella lekar genom att plocka fram de sexleksaker som hon hade med sig. AA hade innan de träffats sagt att om hon inte utförde oralsex på ett tillfredsande sätt så skulle PR örfila hennes. Under pågående oralsex vänder även AA bort huvudet och säger att PR håller henne för löst i håret då hon har möjlighet att vrida bort huvudet. Detta gör att PR höll hårdare och mer tvingande. PR örfilar AA vid ett par tillfällen men upphör med örfilarna då han inte tyckte det kändes bra.

Därefter bestämmer de att AA ska sova över hos PR vilket gör att de båda dricker alkohol. De tittar på pornografisk film och leker med de sexleksaker som de använt innan samt så använder de en gurka till penetration. Då AA säger att det svider så upphör PR detta. AA byter om till utmanande kläder och de hamnar i sängen. Där binder PR fast henne, vilket AA säger känns bra och att AA även säger att han ska binda fast hennes fötter också. PR uppger att AA gnyr och stönar och att han uppfattar det som att hon njuter av det de gör. Denna uppfattning får han genom de läten AA gör samt hur hon rör sig.

De har även ”vanlig” sex men PR är osäker på när detta sker under kvällen. Därefter myser och somnar de i sängen. På morgonen frågar PR om AA vill äta frukost vilket hon inte vill. De pratar om sexet kvällen innan och AA säger att det hade varit bra. PR´s upplevelse av det hela var att det var en rolig kväll men att så pass hårdhänt sex som AA önskade var inget för honom. PR säger att han fått ett sms från AA att hon hade fått ont och spruckit i underlivet. Detta gjorde att PR kände sig elak och dum för att han gjort henne illa. PR svarade på sms:et att han var ledsen om han gjort henne illa.

4.1.3 Tingsrättens bedömning

Skuldfrågan;

TR konstaterar att de bådas utsagor stämmer relativt väl överens med varandra. Dock finns där visa skillnader gällande hur och med vad penetration har skett. PR uppger att allt som skett har varit i samförstånd med AA, således har samtycke till det våld samt sexuella handlingar getts av AA enligt PR.

Ska PR dömas för våldtäkt och/eller grovvåldtäkt?

TR konstaterar att det inte räcker med att AA´s utsaga skulle vara mer trovärdig än PR´s utan det måste även finnas stödbevisning till stöd för att våldtäkt har begåtts. Därav måste TR göra en bedömning av AA´s utsaga samt stödbevisningen som åklagaren åberopat.

TR belyser att det i AA´s utsaga förekommer en del motsägelser och felaktigheter bland annat när det gäller om hon uttryckt att hon vill delta i de sexuella aktiviteterna eller inte samt om hon spelat med i händelseförlopp eller inte. AA uppger att hon varit nervös under förhandlingen och därav lämnat olikstämmande uppgifter. AA har även lämnat uppgifter gällande att hon berättat allt vad som hänt till en vän, dock bekräftar denna vän inte denna historia under vittnesförhör. I ljuset av detta bedömer TR att AA´s uppgifter ska bedömas med försiktighet.

Gällande stödbevisningen tittar tingsrätten på ett rättsintyg, vittnesuppgifter samt olika konversationer parterna emellan. Inget av detta ger stöd för åtalet.

TR´s bedömning gällande våldtäkt – tillfälle 1

Det är ostridigt att parterna träffats för att sex med våldsinslag. Genom vittnesmål framkommer det även att AA menat att sex ska göra ont samt så framstår det inte heller orimligt att parterna samtalat innan om vilka sorts sexaktiviteter de ska utföra. Då både PR och AA lämnat liknande berättelser angående vad som har hänt bedömer TR det inte heller orimligt att PR´s påstående om att AA lämnat samtycke till samtliga handlingar. TR gör även bedömningen att detta samtycke är giltigt och ansvarsbefriande. Då PR uppfattat det som att AA samtyckt till samtliga sexuella händelser har PR inte heller haft uppsåt att våldta AA.

Således bedömer Tr att AA´s samtycke till de sexuella handlingarna är giltigt och ansvarsbefriande samt att det inte går att påvisa uppsåt hos PR vilket gör att åtal för våldtäkt ogillas.

TR´s bedömning gällande grov våldtäkt – tillfälle 2.

Av utredning framkommer det att PR och AA har haft kontakt med varandra åtskilliga gånger och även att de har diskuterat vad de velat att denna andra träff skulle innefatta sexuellt. Att AA uttalat att hon gillar att bli slagen samt tvingad framgår att PR uppgifter samt hennes egna. AA har även bekräftat att hon sagt till PR att hon gillade det de gjorde vid första tillfället samt att hon spelat med för att göra PR nöjd.

Det faktum att AA och PR kommit överens om att ha BDSM-utlevnad där tvång och våldsinslag skulle ingå, att AA haft med sig sexleksaker samt att hon tagit initiativ till att PR skulle inhandla en gurka måste sammantaget ge stöd för PR´s uppfattning att AA var införstådd med att PR uppfattat det som att de var överens om vad deras träff skulle innebära. AA´s uppgifter till polis, läkare brister i tillförlitlighet då de inte överensstämmer med de uppgifter AA lämnat vid huvudförhandlingen. PR´s påstående om att allt skett med

samtycke kan därav inte anses vara motbevisade. TR konstaterar även att PR inte fått kännedom om att AA inte alls uppskattat det de gjort samt att hon skadats i underlivet förrän efter det skett. Då TR bedömer att AA´s samtycke är giltigt och att då PR uppfyllt vad AA själv önskat skulle hända anses även detta samtycke ha ansvarsbefriande verkan.

Åtalet för grov våldtäkt ogillas således.

4.1.4 Hovrättens bedömning

Hovrätten bedömer att AA´s utsaga inte är mer trovärdig än PR´s samt så ger inte stödbevisningen belägg för att PR´s uppgifter är motbevisade eller orimliga. Hovrätten belyser även det faktum att de båda druckit alkohol vid tillfälle 2, dock gör hovrätten bedömningen att AA inte varit så pass berusad så att hennes samtycke inte ska vara giltigt. Åklagaren har inte heller lyft att AA skulle befinna sig i ett hjälplöst tillstånd pga. berusning. Bedömningen gällande samtycket från AA är att detta är giltigt under de båda tillfällena samt att PR´s uppfattat det som att AA lämnat samtycke. Skulle PR ha missbedömt samtycket till de sexuella handlingar som skett ska PR ändå frikännas då PR inte haft uppsåt till våldtäkt.

Hovrätten ogillar således åtalen gällande våldtäkt/grovvåldtäkt.

4.2 Hovrätten över Skåne och Blekinge, mål nr B 409-14

Omständigheterna i målet

I huvudsak har de båda parterna lämnat samstämmiga uppgifter om händelseförloppet.

Den tilltalade (PA) och målsägande (AA) träffas på en pub under en utekväll. De känner varandra inte sedan innan. De båda dricker alkohol under kvällen och PA gör närmanden mot AA vilka han uppfattar faller i god jord. De båda

fortsätter kvällen hemma hos PA och även här dricker de en del alkohol medan de samtalar. Enligt båda PA och AA så diskuterar de inget gällande BDSM eller sex med våldsinslag. Dock uppger båda att de samtalar kring sexuella erfarenheter och preferenser. PA har uttryckt att han uppskattade självisk sex bäst och AA har då bekräftat att det bästa var när en man tar för sig. Efter ett tag inleder de sexuella aktiviteter i form av grov petting vilket de båda samtycker till. PA bär därpå in AA till sängen där förspelet fortsätter. Så här långt är de bådats utsagor överensstämmande.

AA´s utsaga

När PA bär henne in i sovrummet säger hon till honom att hon är liten. Med detta menar hon att hon är liten i underlivet. AA säger detta för att ha en förevändning att avbryta eventuellt påbörjat samlag. Direkt när PA penetrerar henne så ångrar AA sig och försöker visa detta för PA både muntligt och genom kroppsrörelser. AA känner sig rädd och obekvämt då PA är både större och starkare än henne. AA får även en känsla av uppgivenhet.

AA uppger att Pa vänder på henne och fortsätter samlaget bakifrån, när detta händer börjar AA skrika och då håller PA handen över hennes mun och näsa så hon inte kan andas. Av detta får AA ont i bröstkorgen och för att komma loss drar hon PA i håret. PA säger att hon ska sluta dra honom i håret vilket AA gör då hon inte får någon luft. Efter detta känner sig AA väldigt svag och uppgiven.

Vid ett tillfälle försöker PA att ha analsex med AA vilket hon inte alls vill. AA rört sig då framåt och skriker till högt. Pa slutar då, AA uppger att hon fått väldigt ont av penetrationen.

Någon gång penetrerade PA henne med fingrarna och för att det inte skulle göra ont på AA sa PA till henne att sära ordentligt på benen vilket AA då gjorde.

Vid ett tillfälle satte sig PA över AA´s bröst och tryckte sin penis mot AA´s mun. För att AA skulle öppna munnen vilket hon inte ville, höll PA för AA´s näsa så att hon inte fick någon luft. Detta pågick en stund men till slut slutade PA och la sig bredvid AA men armen runt hennes hals vilket hindrade AA´s rörelsefrihet.

AA uppger att hon på flera olika sätt försökte att visa för PA att hon inte ville. Både genom att säga till honom, först allvarligt men under händelseförloppet blev hennes nej tystare och tystare, detta för att hon var rädd och orolig. AA har även sagt att PA skulle sluta vid minst två tillfälle. Fysiskt försökte AA flertalet gånger putta bort PA, AA vände och vred sig, försökte åla sig undan honom men blev tillbakadragen. Under dessa tillfällen yttrade hon inget mer än möjligtvis ett tyst gnällande. I övrigt har AA skrikit så att hennes gomsegel har svullnat.

AA är övertygad om att PA inte kan ha undgått att hon inte ville vara med om det som skede. AA gjorde ingenting som gav signaler på att hon ville vara med om det som hände, visserligen rörde hon sig självmant i sängen men detta var inte på något uppmuntrande sätt. Efteråt har AA funderat på om hon skulle använt våld för att visa att hon inte ville men hon var då rädd för hur PA skulle ha reagerat. PA hotade henne med att strypa lufttillförseln för henne och att slå henne hårt. AA uppfattade som att PA gillade när att hon inte gillade det och hon fick motsatt reaktion när hon bad PA att sluta och stretade emot, PA blev då mer aggressiv. Enligt AA gjorde PA inga kontroller för att se hur AA hade det, i alla fall inga som AA minns. Till polisen har AA uppgett att PA verkade tro att AA gillade det i hemlighet och att PA kanske trodde att AA ville ha det så eftersom att hon hade varit med på det i början.

När PA står i duschen försöker AA ta sig ut från lägenheten. De möts i hallen och PA säger då till AA att ”han inte är färdig”. AA kommer trots detta därifrån.

PA´s utsaga

Enligt PA diskuterar han och AA vilka sexuella preferenser de båda har och AA ska då ha uppgett att hon var relativt erfaren. Pa reflekterade över detta men inte mer än att han tyckte att AA var en vågad tjej. När PA och AA började hångla med varandra fick PA uppfattningen om att AA ville att han skulle vara hårdhänt mot henne. Detta för att AA tryckte sin hand hårt emot hans när han smekte hennes underliv. PA tänkte då att han kunde spela med i det hela. PA gick för att hämta kondomer och när han kom tillbaka in i vardagsrummet så låg AA på soffan och smekte sig själv. PA lyfte då upp henne och bar in henne i sovrummet.

På väg in i sovrummet säger AA till PA att hon är liten vilket A uppfattade som att AA menar att hon har en liten kropp. Inne i sovrummet fortsätter de och PA visar då att han vill ha oralsex med AA. AA stoppar då PA´s huvud när det är på väg ner mot AA´s underliv. PA tänker då att AA inte vill och slutar genast.

Pa uppger att efter de har hånglat en stund så särar AA på sina ben för honom vilket då innebär att AA vill ha penetrativ sex med honom. PA sätter då på sig en kondom och lägger sig över AA, då trycker AA ihop sina ben och säger ”inte nu”, vilket gör att PA slutar. De övergår till att hångla och PA uppfattar det som att AA njuter, både genom de kroppsrörelser hon gör samt de läten hon gör. Enligt PA så särar AA åter på benen och de fortsätter då med ett penetrativt samlag.

PA uppger även att AA stönar fram ”lätta och tunna” nej vilka skiljer sig från det nej AA uttryckte under första försöket. Dessa nej uppfattar PA som att de hör till spelet och han säger att han haft liknande sex förr. PA tänker även på deras tidigare diskussion där AA uttryckt att hon gillade när en man tog för sig. För att vara säker på sin sak drar PA sig ifrån AA vid två tillfällen. Vid båda dessa tillfälle uppfattar han det som att AA vill att han ska fortsätta vilket hon tydligt visar.

PA är nu övertygad om att AA vill ha och uppskattar sex med dominansinslag och han tänker på olika saker han vill testa. Detta gör att PA håller sin hand över AA´s mun och näsa vid ett par tillfälle, dock inte längre än 15-20 sekunder.

Därefter vänder AA på sig så att PA hamnar bakom henne istället. PA tänker då att han ska ha analsex med AA vilket han försöker. Vid detta försök skriker AA högt och drar sig ifrån honom. PA förstår då att AA inte vill och slutar genast. PA tror inte att han skadade henne vid detta tillfället utan att AA skrek för att hon inte ville. PA återgår då till traditionellt samlag och uppfattar nu att AA åter njuter. Dock säger AA fortfarande svaga nej vilket PA anser att det ingår i deras dominanslek.

Efter detta frågar PA om AA vill ha lite smisk vilket hon samtycker till. AA ligger då på mage och får i uppgift att räkna slagen högt vilket hon också gör. Även här säger AA nej och sluta men ändå låter AA som att hon njuter av smisket.

De återgår till att ha samlag och då håller PA åter igen sin hand över AA´s näsa och mun. Då PA inte uppfattar det som att AA inte uppskattar det så tar han bort handen och gör inte om det fler gånger.

Vid tillfälle drar AA i PA´s hår och PA ger då AA en örfil.

PA har under tiden de haft samlag kontrollerat att AA är med på det de gör och AA har vid dessa tillfällen nickat jakande.

PA smiskar AA en gång till. Därefter vill PA ha oralsex och PA visar detta dominant genom att sätta sig över AA´s bröstorg och trycka sin penis mot hennes mun. PA uppfattar att AA stretar emot men är fortfarande i tro att det hör spelet till. Efter en kort stund förstår PA att AA inte vill ha oralsex då hon vänder bort huvudet och säger till honom i en helt annan ton än den hon använt innan. PA upphör då med det han gör och lägger sig bredvid AA i sängen och håller om henne. PA uppfattar stämningen som väldigt spänd och

försöker dra AA till sig och frågar om hon vill prata. AA vill inte detta och efter en stund går de in på toaletten. När PA står i duschen hör han att AA gör sig klar för att gå. I hallen möter han henne och märker att något är fel. Pa försöker lätta på stämningen genom att säga att han inte är klar. AA drar sig undan honom och går därifrån trots hon inte har alla sina kläder på sig. Pa förstår att något är fel, han förstår inte vad

PA är övertygad om att AA inte försökte ta sig ifrån honom utom vid ett tillfälle. Detta skulle då vara vid det första försöket till samlag och då lät han henne vara. PA uppger att det de gjort varit typisk dominanssex vilket både innefattat aggressiv sex och hårda tag. PA´s uppfattning är att AA visat med kroppsrörelser att hon velat ha det hårt och att han gett henne möjlighet att visa om hon inte ville delta. Enda gången AA skrek så att PA uppfattade det som att AA inte ville var när PA försökte ha analsex med AA. Vid detta tillfälle slutade han direkt. PA förstår inte hur de båda kan ha så olika upplevelser. Enligt PA hade de dominanssex under samtyckta förhållanden och de gånger PA kunnat läsa av att AA inte velat så har han genast slutat. PA har även kontrollerat att AA samtyckt vid flertalet tillfälle. PA säger att hans uppfattning är att AA initierat dominanssex och han spelade med i detta.

4.2.1 Tingsrättens bedömning

De båda parternas utsagor är likvärdiga.

Vad som är klart är att PA haft vaginalt samlag med AA samt även utfört handlingar som är att jämföra med samlag. Skillnaden är huruvida samtycke har visats eller inte. Tr måste således göra en bedömning om våldsrekvisitet i 6:1 är uppfyllt.

Har Pa med våld tvingat AA till samlag?

När det gäller det första tillfället av försök till vaginalt samlag samtycker inte AA vilket även PA´s utsaga ger stöd för. Stöd kan finnas i PA´s utsaga om att AA upprepat nej och sluta vid flertalet tillfällen. Att dessa protester blivit

lägre och svagare kan bero på att AA var rädd för vad PA skulle göra med henne då PA är både större och starkare än henne. Att PA uppfattat att visa av AA's protester var allvarligare än andra behöver inte visa på att AA samtyckt till de händelser där protesterna inte var lika högljudda.

Även vittnesuppgifter om AA's beteende efter händelserna ger stöd för att AA inte samtyckt.¹⁰¹

Uppgifter som PA själv uppgett visar på att PA använt sig av våld i form av hårda tag, örfilar, slag på AA's rumpa, hårda omfamningar, fasthållande och att han även hindrat AA's lufttillförsel. Enligt PA har det rört sig om dominanssex vilket han trott att AA velat delta i.

PA har objektivt sett tvingat AA till sexuella handlingar trots AA inte samtyckt.

Har PA haft uppsåt att tvinga AA till samlag?

Tr gör bedömningen att då det inte funnits någon överenskommelse parterna emellan att ord som nej och sluta inte ska gälla är utrymmet för att den tilltalade ska ha saknat uppsåt väldigt snävt.

Tr konstaterar att det måste föreligga mycket speciella omständigheter för att det ska röra sig om ett missförstånd huruvida samtycke förelegat eller inte. Då PA's utsaga inte har motbevisats så är det den som ligger till grund för tr's bedömning.

Som tidigare konstaterat är skillnaden mellan de bådads utsagor är hur AA gett uttryck för sitt bristande samtycke samt hur PA har uppfattat det.

PA har enligt egen utsaga varit övertygad om att AA samtyckt till allt som föregått. Uppfattningen om att AA gillade sex med hårdare tag har PA fått från deras tidigare diskussion. Detta har PA även fått bekräftat för sig under tiden de båda har haft sexuellt umgänge. Vid de tillfällen där PA uppfattat det

¹⁰¹ Rättsfall ?? där en del av stödbevisning kan innefatta hur offret uppfört sig efter. Kommer dock inte gås närmre in på stödbevisning från vittnen.

som att AA inte samtyckt då genom AA´s verbala eller kroppsliga protester har han genast slutat. Dessa tillfällen har varit när PA; första gången försökte ha vaginal sex med AA, försökte utföra oralsex på AA, försökte ha analsex med AA, klä av AA alla hennes kläder, stoppat fingrarna för djupt i AA´s mun samt när PA försökte få AA att utföra oralsex på honom.

Enligt PA var det stora skillnader på AA´s protester vid dessa tillfällen vilket gjorde att han uppfattade att detta var något som AA inte samtyckte till. PA har även på ett detaljerat sätt redogjort för hur han fått uppfattningen om när AA samtyckt eller inte.

Även AA´s egna uppgifter till såväl polisen, vittnen och i tingsrätten visar på att AA själv haft uppfattningen om att PA inte förstått att hon inte samtyckte. I ljuset av detta ogillas åtalet.

4.2.2 Hovrättens bedömning

Hovrätten är av samma uppfattning som tr när det gäller våldtäktsparagrafens våldrekvisit. Det är således klarlagt att Pa använt våld i den utsträckning att det uppfyller paragrafens våldsbegrepp. Hovrätten gör även den bedömningen att det måste beaktas att AA själv tvivlar på om hon gett tillräckliga signaler till PA gällande hennes bristande samtycke. PA har under hela tiden varit övertygad om att AA velat ha dominanssex och detta är något som han har spelat med i. Dock så har parterna enbart känt varandra under en kort tid och att utföra denna sexuella utlevnad utan att ha samtalat ordentligt kring det anses PA´s uppfattning som svårförklarlig. Dock så kan PA´s invändningar inte anses vara motbevisade av åklagaren och kan således inte heller lämnas utan avseende.

Utredningen ger ej heller stöd för att PA skulle varit likgiltig inför AA´s bristande samtycke. Trots att det är klarlagt att våld och hot förekommit finns det inte något stöd för att PA ska ha agerat uppsåtliga. Hovrätten ogillar därför åtalet.

4.3 Rättsanalys

Då det gäller de tre situationerna så har inte åklagaren inte kunna styrka målsägandes utsaga med stödbevisning och inte heller kunna motbevisat de åklagades utsagor, därav är det dessa som ligger till bedömning i följande analyser.

4.3.1 Gentemot 6:1 BrB

I den nya våldtäktsbestämmelsen krävs inte längre hot, våld eller att gärningsmannen otillbörligt utnyttjat en särskilt utsatt situation. Istället finns det ett frivillighetsrekvisit. Vid en genomsyn av de tre situationer ovan är det klarlagt att de sexuella handlingarna skedde med hot och våld. Således var de sexuella gärningarna hos målsäganden inte frivilliga. Detta gör att det första ledet är uppfyllt. Därutöver krävs det även att det allmänna skuldkravet är uppfyllt, dvs. att det funnits uppsåt eller oaktsamhet hos gärningsmannen.

1§ handlar om våldtäkt med uppsåt och domstolarna har redan i dessa fall fastslagit att uppsåt har saknats. Detta gör att oavsett lagändring eller ej så hade utfallet av dessa rättsfall varit den samma.

Då det är klarlagt att BrB 6 kap. 1 § BrB inte är tillämplig i de tre redovisade situationerna kommer följande analyser göras gentemot Brb 6 kap. 1a §.

4.3.2 Gentemot 6:1a BrB

I denna nya paragraf utgör skuldkravet grov oaktsamhet. Vad som krävs för att något ska anses vara oaktsamt har redovisats under kap. 2.2. För att kunna göra en riktig bedömning gällande om det går att tillskriva oaktsamhet hos gärningsmannen i rättsfallen ovan kommer de parametrar som finns i oaktsamhetsrekvisiten gås igenom.

För att kunna påvisa gärningsculpa så ser man på två saker;

1. Är den kontrollerade handlingen ett otillåtet risktagande hos gärningsmannen?
2. Är handlandet relevant för följden?

Är det så att gärningsmannen någon gång under skedet kan avsluta eller hejda handlingens följd anses det att gärningsmannen har kontroll över händelsen. En av de gärningar där gärningsmannen anses ha så mycket kontroll över gärningen är våldtäkt, egentligen så pass mycket så att frågan om gärningsculpa inte ens ställs.¹⁰² För att en gärning ska kunna bli straffbar måste den innehålla ett otillåtet risktagande och goda skäl att avstå måste finnas.

Därefter är det den personliga culpa som ska bedömas. Borde gärningsmannen haft insikt eller misstanke om eventuell följd? Innefattar gärningen medveten eller omedveten oaktsamhet? Detta ska bedömas så individuellt som möjligt och ses från gärningsmannens perspektiv.

Frågeställningen gällande oaktsamhet gentemot BrB 6 kap. 1 a § blir således;

1. Är gärningsculpan uppfylld?
 - a. Kontrollerar gärningsmannen situationen?
 - b. Innehåller gärningen ett otillåtet risktagande?
 - c. Är handlandet relevant för följden?
2. Är personlig culpa uppfylld?
 - a. Borde gärningsmannen haft insikt eller misstanke om eventuell följd?
 - b. Innehåller gärningen medveten oaktsamhet? Kunde gärningsmannen vidta åtgärder för att för undvikandet förverkligandet av risker?
 - c. Innehåller gärningen omedveten oaktsamhet? Kunde gärningsmannen skaffat sig kunskap om risk för eventuella följder?

¹⁰² Se kap. 2.2.1. I fråga om att gärningsculpa vid våldtäkt så borde detta i främsta fall gälla de våldtäkter där gärningsmannen haft uppsåt till att våldta.

4.3.2.1 Tillfälle 1

1. Är gärningsculpan uppfylld? Har gärningsmannen kontroll (a) över situationen, innehåller den ett otillåtet risktagande (b) samt är följden relevant för gärningen (c)?

A. PR har kontroll över gärningen. Han kan avsluta den när han vill och därmed förhindra följden.

B. När det gäller om det är ett otillåtet risktagande, ställs olika intressen och det sociala värdet vägs in mot detta. Bedömningen ska göras utifrån en objektiv syn.

Det går att argumentera för att har du nyss lärt känna en kvinna så bör du inte utföra dominanssex med henne och således inte om det inte kommunicerats tydligt innan. På så vis bör det vara en beaktansvärd risk som PR borde ha funderat kring. Dock så har alla rätt att bejaka sitt sexliv på det sätt som de vill. Dock borde rätten till sin egna kropp var större än rätten att bejaka sitt sexliv.

C. Att PR´s handlande är relevant för följden är uppenbart.

I en samlad bedömning får gärningsculpan anses var uppfylld.

2. Är den personliga culpan uppfylld? Borde gärningsmannen haft insikt eller misstanke om eventuell följd (a)? Innehåller gärningen medveten oaktsamhet (b)? Innehåller gärningen omedveten oaktsamhet (c)?

A. När det gäller den medvetna oaktsamheten, krävs att gärningsmannen vidtagit åtgärder för att undvika förverkligandet av vissa risker. Risker vid dominanssex borde vara att den undergivna parten inte vill utsättas för dominanssex och drar tillbaka sitt samtycke.

Genom att PR frågat och försäkrat sig om att AA velat och att hon faktiskt svarat honom jakande måste ses som att han inte hade någon misstanke om att det var en våldtäkt han utförde. PR har visat genom sitt försäkrande att han inte heller varit likgiltig inför risken med sitt handlande. Även AA säger att det finns möjlighet att PR trodde hon gillade det de gjorde.

B. gällande omedveten oaktsamhet, har gärningsmannen inte förstått eller haft misstanke om följderna. Vad kunde han då ha gjort för att komma till insikt? Fanns tillfälle för detta samt fanns förmågan?

PR har uppenbart varken förstått eller misstänkt den faktiska följderna. Dock borde han haft insikt om den eventuella risken och borde kunnat förstå att det kunnat inträffa. Dock frågade han AA flertalet gånger under händelseförloppet samt så hade de även diskuterat den sortens sexuella handlingar innan. Som rättssäkerhet måste det gå att lita på vad personen visar utåt snarare än utifrån en inre känsla som inte går att utläsa.¹⁰³

Skulle det anses vara så att rätten anser att gärningsmannen handlat oaktsamt är det ändå svårt att se att denna oaktsamhet kan bedömas som grov.

Således hade inte utfallet blivit annorlunda med den nya paragrafen.

4.3.2.2 Tillfälle 2

1. Är gärningsculpans uppfyllt? Har gärningsmannen kontroll (a) över situationen, innehåller den ett otillåtet risktagande (b) samt är följden relevant för gärningen (c)?

A. PR har kontroll över gärningen. Han kan avsluta den när han vill och därmed förhindra följderna.

B. När det gäller om det är ett otillåtet risktagande, ställs olika intressen och det sociala värdet vägs in mot detta. Bedömningen ska göras utifrån en objektiv syn.

Här borde det tyngsta argumentet vara att BDSM-utlevnad inte ska genomföras utan tydlig kommunikation i förväg.

C. Följden är relevant till gärningen.

Gärningsculpa får således anses vara uppfyllt.

2. Är den personliga culpans uppfyllt? Borde gärningsmannen haft insikt eller misstanke om eventuell följd (a)? Innehåller gärningen medveten oaktsamhet (b)? Innehåller gärningen omedveten oaktsamhet (c)?

¹⁰³ Se s. 27.

När det gäller den omedvetna oaksamheten, krävs att gärningsmannen vidtagit åtgärder för att undvika förverkligandet av vissa risker. Risken vid dominanssex borde vara att den undergivna parten inte vill utsättas för dominanssex och drar tillbaka sitt samtycke.

De har diskuterat föregående träff där AA uttryckt att ”hon gillade det väl” samt så har de diskuterat vad de ville att denna träff skulle innehålla. PR säger att det är AA som tagit initiativ till sex genom att ta fram de sexleksaker som hon hade med sig. PR säger även att AA insisterat på att han ska hålla henne hårdare i håret. Vid tillfälle när AA uppger att hon känner obehag så upphör PR med det han gör. Under händelseförloppet byter AA om till utmanande kläder. AA uttrycker att de sexuella handlingarna känns bra samt låter hon även som hon uppskattar det de gör. Även vid detta tillfälle har PR konstant checkat av AA samt frågat henne och läst av hennes kroppsspråk.

Genom att PR frågat och försäkrat sig om att AA velat och att hon faktiskt svarat honom jakande måste ses som att han inte hade någon misstanke om att det var en våldtäkt han utförde eller att AA inte längre samtyckte. Samt så har de haft liknande sexuell utlevnad vid ett annat tillfälle vilket även borde ha gjort att PR haft uppfattningen om att AA ville ha och uppskattade dominanssex. PR har visat genom sitt försäkrande att han inte heller varit likgiltig inför risken med sitt handlande.

c. Gällande omedvetna oaksamhet, har gärningsmannen inte förstått eller haft misstanke om följden. Vad kunde han då ha gjort för att komma till insikt? Fanns tillfälle för detta samt fanns förmågan?

PR har uppenbart varken förstått eller misstänkt den faktiska följden. Borde han haft insikt om den eventuella risken och förstått att det kunnat inträffa. Dock frågade han AA flertalet gånger under händelseförloppet samt så hade de även diskuterat den sorten sexuell utlevnad innan samt även utfört sexuella handlingar innehållandes våld och tvång tidigare.

Vid en samlad bedömning får svaret således bli att den personliga culpan inte uppfylls. Skulle den anses vara uppfylld bör den inte kunna hamna under grov oaktsamhet varken gällande medveten eller omedveten oaktsamhet.

4.3.2.3 Tillfälle 3

1. Är gärningsculpan uppfylld? Har gärningsmannen kontroll (a) över situationen, innehåller den ett otillåtet risktagande (b) samt är följden relevant för gärningen (c)?

A. PA har kontroll över gärningen. Han kan avsluta den när han vill och därmed förhindra följden.

B. När det gäller om det är ett otillåtet risktagande, ställs olika intressen och det sociala värdet vägs in mot detta. Bedömningen ska göras utifrån en objektiv syn. Även här borde argumentationen ligga i huruvida BDSM-utlevnad bör utföras av personer som nyss träffats och även här får den starkaste argumentationen ligga i att BDSM-utlevnad bör kommuniceras tydligt innan utlevnad sker.

C. Följden är relevant för handlingen.

Gärningsculpa får således anses föreligga.

2. Är den personliga culpan uppfylld? Borde gärningsmannen haft insikt eller misstanke om eventuell följd (a)? Innehåller gärningen medveten oaktsamhet (b)? Innehåller gärningen omedveten oaktsamhet (c)?

När det gäller den medvetna oaktsamheten, krävs att gärningsmannen vidtagit åtgärder för att undvika förverkligandet av vissa risker. Risken vid dominanssex borde vara att den undergivna parten inte vill utsättas för dominanssex och drar tillbaka sitt samtycke.

PA har under flertalet tillfällen under händelseförloppet försäkrat sig om att AA varit med på det som skett. De gånger PA har varit osäker eller uppfattat det som att AA inte längre samtyckt har PA avslutat. PA's uppfattning är att de gånger AA inte samtyckt så har AA uttryckt detta på ett sätt som inte går att missförstå.

c. Gällande omedvetna oaktsamhet, har gärningsmannen inte förstått eller haft misstanke om följderna? Vad kunde han då ha gjort för att komma till insikt? Fanns tillfälle för detta samt fanns förmågan?

Då PA hela tiden försäkrat sig angående AA´s samtycke så har PA inte förstått eller misstänkt följderna. Dock borde PA ha haft insikt och förståelse inför att om BDSM-utlevnad utövas så kan det gå fel, därav vikten av att hela tiden försäkra sig om ett samtycke hos motparten. Detta är något PA gjort aktivt under hela händelseförloppet samt så har PA avslutat de händelser där han uppfattat det som att samtycke saknats.

I en samlad bedömning får det således anses att personlig culpa inte är uppfylld. Skulle den ändå vara uppfylld så uppnår oaktsamheten inte sådan dignitet att den kan klassas som grov.

4.3.3 Sammanfattning av de tre situationerna.

Bedömningen i de tre situationerna är alla att de faller på den personliga culpan då denna inte gått att påvisa. Således har gärningsmannen inte uppvisat oaktsamhet, eller åtminstone inte grov sådan. Med det för handen får det anses vara klarlagt att lagändringen samt tillskottet av ny paragraf inte skulle gjort utgången av dessa tre situationer annorlunda. Detta var något som Petter Asp lyfte redan i startskottet till en samtyckesutredning.¹⁰⁴ Asp poängterade dock att utfallet kunde bli detsamma trots lagändring, dock att lagändringen skulle kunna utgöra en praktisk betydelse. I de tre situationerna som beskrivits kan inte gärningsmannen tillskrivas oaktsamhet då denna inte varit medveten om att sexualhandlingen skett med våld och samtycke saknats samt så har gärningsmannen aktivt efterfrågat samtycke från motparten. Då det står i förarbetena till nya Brb 6 kap. 1 – 1a §§ att målsägande säger sig inte samtyckt så ska gärningsmannen istället kunna påvisa att samtycke har lämnats.¹⁰⁵ I alla tre situationerna tror sig gärningsmannen haft samtycke, både genom att det efterfrågats samt genom målsägandes kroppsspråk.

¹⁰⁴ Se kap. 1.6 ang. forskningsläget.

¹⁰⁵ Se fotnot 81.

Då åklagaren inte i någon av de tre situationerna kunnat finna stödbevisning för målsägandes utsaga och då kunnat motbevisa den åklagades utsaga har det varit denna som legat till grund för bedömningarna. Detta gör att bedömningen utgår ifrån att den tilltalade efterfrågat samtycke då den tilltalade sagt att det varit så det gått till. Åter ställs bedömningen inför ord mot ord och här vägs den tilltalades ord tyngst.

Utsagan som de tilltalade gör visar på att de inte haft insikt eller misstanke om att händelseförloppet skulle utgöra något brott gentemot målsägande. Å andra sidan om målsägandes utsaga skulle ligga till grund blir det hela mer komplicerat.

I situation 1 och 2 innebär rättssäkerheten att den tilltalade måste kunna lita på vad målsägande har visat under händelseförloppet. I dessa två situationer har målsägande tagit initiativ till sexuella aktiviteter, uttryckt det genom ord och handling att det som hände var uppskattat. Att målsägande sedan haft en inre känsla som inte går att utläsa av den tilltalade kan inte anses vara tillräckligt skäl för att denna skulle förstå att händelserna var utan samtycke.¹⁰⁶ Således kan inte dessa två situationer bedömas annorlunda oavsett vems utsaga som ligger till grund för bedömningen.

Däremot blir bedömningen svårare i situation tre. Skulle målsägandes utsaga här ligga till grund så har den tilltalade inte någon gång efterfrågat samtycke till det som gjorts. Målsägande har inte under något tillfälle visat att hon uppskattat det som skett, varken med ord eller handling. Visserligen har målsägande avvärjt vissa situationer genom att göra ett kraftigare motstånd när den tilltalade har försökt att genomföra dessa. Ställs det således krav på intensiteten av motstånd? När en passivitet följs av kraftigt motstånd ska detta då tolkas som att samtycke föreligger till de passiva handlingarna?

¹⁰⁶ Se kap. 3, syftet.

Liknande scenario har tagits upp i förarbetena till den nya våldtäktsbestämmelsen där exempel tas upp gällande s.k. frozen fright.¹⁰⁷ Även problematiken i att var och en har självbestämmande över hur sexuella aktiviteter bemöts. Enligt AA var hon rädd för vad hennes motstånd skulle resultera i därav var hon passiv under de händelser som hon kunde utstå. Däremot vid de händelser som gjorde för ont eller var för kränkande uttryckte AA ett starkare motstånd. Borde då PA förstått att AA's passivitet inte utgjorde samtycke? I en bedömning utifrån AA's utsaga gjorde AA det hon kunde för att visa att hon inte samtyckte, både genom passivitet samt genom motstånd. Det fanns inte heller några tillfälle där PA checkade av att AA samtyckte. Med det för handen får PA's agerande anses vara oaktsamt.

Genom att inte tydligt gå igenom vad som skulle gälla i deras utlevnad samt att inte kontrollera att samtycke funnits bör även PA haft en insikt eller misstanke om att det fanns en risk för att AA inte samtyckt och att handlingen han utför kan komma att klassas som våldtäkt.

¹⁰⁷ Se kap. 3, ang. frozen fright.

5 Avslutande analys

Hur kan brottmål med BDSM-utlevnad, eller påstådd sådan, påverkas av den nya lagstiftningen?

Som rättsanalysen visar utgör den nya lagstiftningen egentligen ingen direkt skillnad i en fiktiv bedömning av fallen.. Trots att både våldsrekvisitet och otilbörligt utnyttjande tagits bort och det numer endast finns ett frivillighetsrekvisit fallerar målen på det allmänna skuldkravet. Våldtäktsbrottet såsom det är formulerat i BrB 6 kap. 1 § kräver fortfarande uppsåt vilket gör att även om det går att påvisa att de sexuella handlingarna inte genomförts frivillig krävs det ändå att uppsåtskravet är uppfyllt för att kunna utdöma straffansvar. Gällande nytillkomna grov oaktsam våldtäkt ska detta inte vara ett sätt att underlätta åklagarens bevisbörda utan den ska kunna tillämpas i de fall där den tilltalade har visat oaktsamhet gällande vad situationen inneburit.¹⁰⁸

Går det då egentligen att påvisa oaktsamhet när åklagaren inte kan styrka målsägandes utsaga eller finna stödbevisning för den och den tilltalades utsaga är den som ska ligga till grund för bedömningen? Ord står mot ord precis som det oftast gör i våldtäktsfall.

Beviskraven i brottmål är alltid högt ställda och det krävs att åklagaren visar att det är ställt utom rimlig tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som påstås.

I de tre situationerna som redovisats är det inte de tilltalades skuld ställd bortom rimlig tvivel således hade dessa åtal förmodligen ogillats trots ny lagstiftning.

¹⁰⁸ Se forskningsläget, s. 10.

5.1 Reflektioner.

Vid en tillbakablick på hur BDSM har setts på genom åren blir det relativt klart att BDSM alltid förr stått för något avvikande och annorlunda. Något sjukligt. Det blir då intressant att en sexuell praktik som var sjukdomsklassat fram till 2009 idag ska ses som accepterad sexuell utlevnad ändock fortfarande lyfts som negativ i rättsfall.¹⁰⁹ Teoretisk ska acceptans finnas inför denna utlevnad och Wegerstad har lyft frågan om detta skulle kunna falla under social adekvans.¹¹⁰ Betyder det att man får räkna med att kunna bli våldtagen om man sysslar med dominanssex? Det finns tillfällen inom BDSM-utlevanden där det i förväg är överenskommet att de sexuella handlingarna ska ske med tvång. Hur blir dessa då bedömda med den nya lagstiftningen där rekvisitet är att all sex ska vara frivillig. Uppsåt saknas och det kan vara svårt att få det att falla inom grov oaktsamhet.

Det är även sagt att genom att kriminalisera grov oaktsam våldtäkt så kommer en ny norm att etableras i samhället. Jag är delad i min uppfattning till detta. Det är redan idag straffbart att våldta någon och denna norm borde således redan finnas i vårt samhälle. Det borde istället vara att betona och förstärka att det är olagligt att utföra sexuella handlingar med någon som inte deltar frivilligt som är målet med lagändringarna.

Då det inte finns någon egentlig regel på hur oaktsamhet ska gradindelas utan det är upp till domstolen, samt så ska det alltid ske en individuell bedömning i varje fall, anser jag att det blir rättsosäkert. Gradindelningen ska göras av olika människor med olika värderingar och syn på livet. Detta skulle kunna göra att bedömningen av oaktsamhet eller grov oaktsamhet kan bedömas olika beroende på vilka som gör bedömningen. Detta tar även bort förutsebarheten i vissa handlingar. Man vet helt enkelt inte om det är olagligt eller inte.

¹⁰⁹ Jmf tex Peter Madsen där media framställde Madsen som en sextadist.

¹¹⁰ Se avsnitt 2.4.5.

De rättsfall som jag har analyserat gentemot BrB 6 kap. 1a § ger inte något annat utfall än det som det gjordes med föregående lagstiftning. Enligt min uppfattning handlar detta om att det, åtminstone i de redovisade fallen, är den tilltalades utsaga som ska ligga till grund för domstolens bedömning. Det räcker inte att målsägandes utsaga är mer tillförlitlig än den tilltalades utan åklagaren måste även kunna visa på bevisning som stödjer målsägandes utsaga. Fallerar åklagaren på detta är det den tilltalades utsaga som bedömningen ska göras utifrån. Det är på detta vis det fungerar när utsagor ska bedömas och det måste föreligga koherens i systemet.

Det skulle även kunna bli problematiskt i fasta relationer. Skulle det vara så att ett par levt ihop under flera år och under dessa år har de alltid praktiserat dominanssex. Om det skulle gå fel i denna relation, och den ena parten blir våldtagen av den andra. Denna gången var det verkligen menade nej och sluta. Den dominanta uppfattade inte det här och gjorde som de alltid gjort, dvs sexuella handlingar med våld. Den dominanta har inte uppsåt och troligtvis har han ett putativt samtycke, i alla fall enligt honom själv. Har han då varit oaktsam? Han utför en handling som han utfört flertalet gånger innan. Går det att tillskriva personlig culpa här? Finns det något rättsligt skydd för den undergivna i en sådan här situation? Har den dominanta här utfört en straffvärd handling?

Artikeln som Wegerstad och Carlström publicerat vill göra gällande att BDSM-utlevnad inte ska vara ett sätt att rättfärdiga våld.¹¹¹ Detta borde vara en självklarhet. Dock innehåller artikel ett krav på att stoppord ska förhandlas samt så ska all utlevnad diskuteras först. Frågan blir då om det ställas krav på hur människor ska behandla sin sexualitet och hur den ska utlevas. Ingår det inte i var och ens självbestämmanderätt att själv avgöra hur de vill leva ut och ha sexuellt umgänge?

En annan tanke som har väckts är att om det egentligen alltid är så klart att det inte finns uppsåt till våldta, i relationer med extrem maktförskjutning?

¹¹¹ Se fotnot 5.

Min uppfattning är att de vill att det ska vara så nära ”på riktigt” som möjligt, därav använder de tex inte s.k. stoppord.¹¹² Är inte uppsåtet att våldta då? Det finns ju ett samtycke till att inte samtycka, vilket i juridisk mening inte går. Situationen ska vara så realistisk som det går. Målet är ju för den dominanta att ha sexuellt umgänge, med motparten med eller utan samtycke.

Möjligtvis uppfylls inte avsiktssuppsåtet eller insiktssuppsåtet, dock borde likgiltighetsuppsåtet vara uppfyllt då den dominanta är likgiltig inför om det är en våldtäkt eller inte. Skulle det anses att kriterierna för likgiltighetsuppsåt inte är fyllda borde grov oaktsam våldtäkt kunna göras gällande. Den dominanta har en klar insikt eller medvetenhet om att risken att handlandet resulterar i fullbordad våldtäkt, dock väljer denna att ändå fullborda handlingen. Dock med ett i förväg givet samtycke eller ett samtycke som ges i efterhand. Båda juridiskt ohållbara.

Är BDSM-utlevnad innehållandes våldtäktslekar, consensual non consens och våldsinslag olagliga per definition?

5.2 Slutord

Jag skrev uppsatsen för att få svar på frågor men så som det nu visat sig har enbart fler frågeställningar dykt upp. Det ska bli intressant att se hur domstolarna tillämpar den nya lagstiftningen och då möjligtvis få svar på om den egentligen gör någon skillnad.

¹¹² Se intervjusvar bilaga A.

Bilaga A

Intervjufrågor och dess svar

1. Vad för sorts relation lever ni i? Lever du inte i en relation så beskriv hur du utövar rapeplay eller liknande.

* En kärleksrelation där hon är en Domina och jag en slav. Är väl mer eller mindre 24/7 fast större av tiden utanför sängen är lovey dovey och gullig även om maktförskjutning finns på en del plan.

* Jag leker kampsportssex med två olika vänner.

* Vi lever i en 24/7, TPE-relation som Master och slavinna sedan 1,5 år tillbaka.

* 24/7, TPE.

2. Använder ni/du stoppord? (gör ni/du det så hoppa till fråga 4).

* Vi använder inte stoppord.

* Nej, inget stoppord, i praktiken.

* Nej.

* Nej, vi har ett kontrakt som reglerar det.

3. Hur skulle du veta att det är ett allvarligt nej? / Hur skulle du uttrycka ett allvarligt nej? (i de fall när inte stoppord används)

* Hon ville ha stoppord så hon inte går över gränsen. Men vi är säkra med varandra på alla plan och förstår varandra mer och mer. Jag var emot stoppord för det kändes som att jag skulle säga stoppordet titt som tätt när det blir lite jobbigt i sängen. Om hon piskar mig låt säga så skulle man säkert säga stoppordet rätt fort. Men vågar man löpa hela linan ut så känns det alltid bra när det är gjort ändå. Vi vet vad vi gör och ingen av oss tänker på allvarliga skador. Sen tyckte jag att det skulle ta bort en del av hennes dominans om jag

kunde avbryta. Plus blir komplikationer om man har gagg¹¹³ och dylikt där man inte kan prata. Det händer att jag når min gräns och måste sluta men det märks på kroppsspråk, i ansiktet, att man ålar, att man försöker komma undan och om man kan säga något så säger man undergivna saker som "är jag färdig? har jag varit duktig?". Så kan hon börja varva ner till att det tar slut. Än att det slutar abrupt.

* Jag skulle skrika så att grannarna hör. Eller över huvud taget skrika högt. Eller säga nej och sluta tillräckligt många gånger efter varandra. Det hela bygger på att jag vet att de jag leker med inte vill göra något jag inte är med på.

* Vi har ett skrivet kontrakt där det tydligt framkommer vad vi båda vill och inte vill. Vi har dessutom en safelist som går in i detalj på väldigt många olika saker. Ingenting på listan har ett allvarligt nej, det skarpaste är formuleringen: "jag vill helst inte men om Master verkligen vill". Detta kan innebära att jag förklarar konsekvenserna av Masters vilja om jag tror att Han inte vet dem och att Han efter det kan ta ett informerat beslut.

* Det sker inte, men om det är så att det är något som är fel så säger hon "Aj, armen" tex om det är något som är obehagligt, är inget stoppord utan mer om någon ställning, fasthållning etc som gör riktigt ont.

4. Varför vill ni/du ha det så här?

* Jag är för dum för stoppord. Använder dem ändå aldrig. Därför vill jag att de jag leker med ska vara medvetna om att avtal måste hållas och inte lägga allt ansvar för att undvika olämpligt beteende på mig.

* Det är svårt att sätta ord på. Jag känner mig fri, trygg, älskad. Jag tycker om att vara till lags, till nytta och till nöje för den jag älskar. Jag blir kåt av att veta att Han har makten.

* I vårt kontrakt så Äger jag hennes sexuella utlevnad och hon liter på mitt omdöme och har aldrig rätt att säga nej.

¹¹³ Redskap som stoppas i munnen och spänns fastrunt huvudet för att förhindra kommunikation.

5. Finns det tillfällen när sexet sker mot den enes vilja och med våld?

* Det finns inget som vi mår dåliga över eller ser som nån typ av misshandel. Men det kan hända att jag fått något jag vill göra uppfyllt som inte tjejen tänker på speciellt mycket och gör det för min skull. Då får hon gärna göra saker som inte jag vill för att få en jämställd relation på det sättet. Vi pratar ut i efterhand och myser också så om det finns något mentalt sår så läcks det innan det hunnit bildats.

* Det sker med våld men inte mot min vilja.

* Nej.

* Nej, oavsett om jag bjuder ut henne till en mängd män, Rapegame¹¹⁴ eller vad som, hon har inte rätt att neka eller säga nej, det är reglerat i kontraktet som omförhandlas var 3 månad och då har hon rätt att ändra några av punkterna, men inte under kontraktet giltighetstid.

6. Ser du det som övergrepp/våldtäkt?

* Nej. Rapeplay finns t.o.m. som lek men det är något båda gillar ändå och båda vet att det är en lek helt klart.

* Nej, det är mer en form av kampsport.

* Inte för mig, i vår relation.

* Nej ser det som utvecklande i vår sexualitet.

7. För mottagaren; är njutningen omedelbar eller kommer den i efterhand?

* Både och. Mycket är till bådars njutning och saker båda tänker på. Men mycket av njutningen kommer som after care efter en session. När det gäller exempelvis ordentliga stunder med utövande av smärta.

* Jag njuter inte alls under tiden. Gör det för att det är intressant och kul men inte för att det är skönt.

* Hon njuter av att göra mig tillags sedan blir hon otroligt kåt av maktlösheten.

¹¹⁴ Våldtäktslekar.

Bilaga B

Våldtäktsrollspelets ABC.....

... eller Hur våldtar du någon på trevligast möjliga sätt

Introduktion och tips kring våldtäktsrollspel

Våldtäktsrollspelets ABC eller Hur våldtar du någon på trevligast möjliga sätt.

Syfte

Den främsta sexuella kicken jag kan få är från ett riktigt lyckat rapeplay, det kan bli så stark att jag känner äckel inför det jag sysslar med, en ambivalens som visar vilken enorm kraft det kan finna i upplevelsen. Jag hamnar då och då i diskussion kring våldtäktslekar och vill gärna vara relativt precis i det jag säger, ibland svårt att hitta rätt formulering, därav denna text. Men även för att få en bredare diskussion, få intryck (inte minst lärdom) från andra och hitta likasinnade. Så kommentera och maila gärna om tankar uppkommer, detta är ”rätt” enligt mig - ingen annan. Och jag fyller gärna på med givande kommentarer.

Sammanfattning

I det mer genomarbetade våldtäktsrollspelet är tiden du lägger i förarbetet en investering i styrkan av upplevelsen. I den kommande texten redogörs det först kring viktiga saker i allmänhet sedan mer specifikt hur man kan skapa ett våldtäktsrollspel. Varesig du är dominant eller undergiven, tänkt på din egen säkerhet, inte minst genom att ha koll på vem eller vilka du skall leka med.

Profossgbg – min erfarenhet

Jag som skriver detta har sysslat med rollspel sedan barnsben, levande rollspel sedan 1994, BDSM ca 15 år. Min främsta ”kink” att kombinera BDSM med rollspel, jag är en heterosexuell, sexuellt dominant man och skriver utifrån den synvinkeln.

Innehåller:

Det handlar om en illusion, men...

Vad är levande rollspel och varför skriver jag om det?

Relation till den man leker med – säkerhet

Är för planerat för tråkigt eller del av njutningen?

Inblandning av ”civila”

Gruppvåldtäkt

Det psykiska och det fysiska

Den undergivnes ansvar

Falluckor och livlinor

Landning

Lokal, ljud, ljus, rekvisita – Miljö

Scenarioförslag (inspirationsjakt)

Att skapa ett rollspel - steg för st

Slutord

Det handlar om en illusion, men...

En riktigt våldtäkt skapar fruktansvärda skador som kan bäras resten av livet för den som drabbas.

I en våldtäktslek skapar vi en illusion av ondska, oavsett vilka redskap vi tar till hjälp är det inte verklighet och därför inte fel. Men psykologin bakom kan vara enormt stark och det måste alla deltagande vara medvetna om. Jag har sett erfarna och väldigt kompetenta män efter ett rollspel varit gravt chockade av sin egen del av och hur de känt av den, alla parter måste förstå att det är djupa känslor vilka är i omlopp.

Vad är levande rollspel och varför skriver jag om det?

Rollspelet är kanske det viktigaste redskapet för att förstärka den psykiska delen av leken. Det är svårt att våldta sin kvinna/lekkamrat och få upp någon större känsla i det förutom upplevelsen av den fysiska kampen. Men genom rollspelets illusion kan man vid lyckliga tillfällen få henne att gråta av rädsla, skaka i kroppen av skam och annat trevligt.

I ett levande rollspel är förberedelserna ofta en mycket längre tidsrymd än själva spelet, så även våldtäktsrollspel för mig. Enkelt uttryckt skapar man under en bestämd tid en alternativ verklighet genom bakgrundsberättelse,

karaktärer, relation mellan karaktärer, miljön du spelar i, kläder och rekvisita. Viktigt är att du inte bryter din karaktär under tiden som spelet pågår. En enkel definition: <http://www.sverok.se/spelhobbyn/lajv/>

Relation till den man leker med – säkerhet

Visst fantiserar man om att bara ta sin rätt till den främmande kvinnan och njuta av hennes rädsla eller tanken kring den mörka, starka mannen som tvingar ned en... men, oj, så illa det kan gå. En vän satt häktad en hel månad anklagad för våldtäkt och olaga frihetsberövande – han hade inte sex med, slog eller hotade kvinnan och de befann sig i en olåst lägenhet på första plan där hon var ensam långa stunder.....

TA INGET FÖR SJÄLVKLART – SÄKERHET FÖR ALLA PARTER KOMMER FÖRST!!

Men vill man leka och ha kvar så mycket som möjligt av känslan av ”den främmande våldtäktsmannen” går att kringgå detta på olika sätt iaf till viss del.

Kommunicera främst via mail och telefon.

Träffas, men genom att låta det gå lite tid från när man träffas civilt och innan leken genomförs ökar känslan. Jag har bara en gång kört våldtäktslek med någon jag inte träffat innan och skulle sannolikt aldrig göra det då så mycket, inte minst kompatibilitet och psykisk hälsa märks bäst öga mot öga, undantaget är väldigt starka rekommendationer från speciella referenser. En av de viktigaste säkerhetsdelarna är referenser, kolla upp personen, sök personer som känner den, detta är viktigt för båda parter och att berätta om att man kollar varandra är Aldrig fel. Kan man inte hitta någon info om en person är det en bra signal till att man skall gå långsamt fram. Med den/de man känner väl då?

Min erfarenhet är att desto bättre man känner någon desto svårare blir det att skapa själva våldtäktskänslan. Å andra sidan vägs det upp av en trygghet i att man har bredare kunskap om den/de man leker med och kan gå hårdare in i rollspelet(fråntrar naturligtvis inte normala säkerhets- och medvetenhetskrav). Men man måste hårdare fokusera på de illusionsredskap som man har, karaktär, scenario, miljö etc. Genom att ändra frisyr, kläder, språkbruk, det finns många redskap för att skapa en ”ny” känsla av dig.

En del har egna stoppord när något är fel. Mitt råd, använd alltid rött och gult som säkerhetsord, saker händer men inget inom säkerhet skall kunna misstolkas, enbart en idiot kör utan stoppord.

Inblandning av ”civila”

I levande rollspel har jag varit med om att använda ovetande individer som ”statister”. Beroende på spel kan det och har gått ganska illa även om de gånger jag själv varit med inte varit negativt. Men jag har aldrig och kommer inte nyttja det inom rapeplay. Typexemplet i rapeplay är kidnappning, enormt tilltalande men skall man göra det får det verkligen inte finnas en chans att civila kan se ”ryckningen” - En polisiär uttryckning är inget att leka med. En annan lek är att genom ”utpressning” tvinga damen till obscen beteende på allmän plats, kan vara enormt givande, men var medveten om risker. Även om man är i en stad bara på besök, hur många kameramobiler finns det? Jag säger inte att man inte skall göra saker, bara vara riskmedveten.

Är för planerat för tråkigt eller del av njutningen?

Jag tycker om och ser vikten i att ha en röd tråd med planerade händelser som inte måste ske men som skulle kunna. Likt rollspelsledaren styr jag händelseförloppet om än att inget är spikat, finns där en grunddramaturgi för fram för allt den mentala leken. Leker jag med en ny bekantskap är kinklistan ett viktigt redskap, mer om den senare. Tiden man lägger i planering betalas tillbaka genom en starkare upplevelse och minimerad risk för att något går fel. Om en lek skall pågå en timma eller mer kan den lätt tappa sitt momentum. Jag skriver oftast antingen en liten berättelse eller stolpar upp delscenerna, se mer i ”steg för steg” så jag vet att det är ett bra ”flöde” i leken. Måste det alltid vara så genomtänkt? Med en ny person säkerhetsmässigt, självklart, men, annars nej, självklart inte. Det är en upplevelse att göra en markering så att hon förstår att det skall vara rapeplay så hon gör motstånd, sedan är det bara att fysiskt och mentalt erövra. Men för mig kommer inte den där enorma upplevelsen av det även om det är en riktigt trevlig stund. Att lyckas med det den psykiska delen är som att skapa en melodi, hitta rätt riff och text och det utifrån unika ramar. En sådan tur att det är så roligt att göra förberedelsen....

Gruppvåldtäkt

Fler dominanta personer ökar flerfallt känslan av utsatthet, fysiskt och psykiskt maktspel med mera.

Jag har varit med om två ramlösningar, olika mellan olika herrar och samma för alla.

Att kombinera olika personers ramar är svårt och krävande men kan vara helt nödvändigt inte minst vanligt med flera ”offer”. Här gäller det som dominant att ha acceptans för att olika har olika tillgänglighet till olika individer och inte lägga någon stolthet i det. Jag har löst detta genom att i roller skriva in orsaker tex status och kutym till att vissa har mer rätt än någon annan till en viss person. Sedan kan vissa saker vara ok för alla med tex slag men exempelvis inget sexuellt.

Den andra och enklare vägen är att de som är med har samma möjligheter utifrån den undegivnes ramar. OBS: Det kan lätt skapas en atmosfär i leken som gör att herrar trots att alla som deltar är kunniga, respektfulla etc omedvetet får mindre respekt för uppsatta ramar. Därför är min rekommendation att Alltid ha en dominant deltagare som inte går helt in i sin roll utan som ser till att den undergivnes ramar respekteras och att det finns en naturlig orsak till att denne kan göra det i spelet genom någon slags maktfunktion mot de andra.

Jag har faktiskt aldrig haft en kvinna som ”kollega” under en våldtäkt. Jag är övertygad om att spelet mellan en manlig och kvinnlig förövare skulle vara riktigt bra. Men jag får återkomma i ämnet.

Det psykiska och det fysiska

Vad får dig att hoppa till när du ser en skräckfilm/erotiskt film? Eller rättare sagt, vad får henne.....? En lyckad psykologisk del av leken hänger mycket på genomtänkt förarbete och vilka redskap du har till hands. Tänk på var du skall vara, vilka attribut kan du ha till hands, vilka möjligheter ger scenariot? Det som triggas är högst personligt, hitta just hennes triggerpunkter och halva slaget är vunnet. Men en sak som är underskattad är tystnad, du gjort något så att hon är lite mentalt ur balans, stanna till stirra tyst ut henne och njut av situationen....

Tänk MI, Salutogen teori, kognitiv terapi etc, om man vänder dessa från att läka till att utnyttja? Igen, behöver man inte göra saker överkomplicerat men dessa är redskap i den mentala leken. Med detta menar jag absolut inte att man skall kombinera lek med någon slags hobbyterapi, det är helt förkastligt. Däremot kan man nyttja teorier för förhörssätt och för att ställa frågor på ett mentalt stimulerande sätt.

Handklovar, buntband och silvertejp är enligt mig tex alltid bättre än rep om man inte är väldigt skicklig i repknytning. Men mentala bojar genom hot och konsekvens om offret rör sig kan vara minst lika trevligt. En favorit är att riva/skära sönder kläder, kan verkligen förstärka känslan av en utsatt situation. Kroppstyngd, att genom den den skapa utsatthet, brotta ned, att skapa lägen likt en katt leker med en mus. Ett bra tips är att lära sig några kropps/armlåsningar, du behöver inte vara någon kampsportsexpert men du kanske känner någon som har kunskapen. Genom en låsning kan du på än bättre sätt utnyttja din styrka och kombinationen med väl valda kommentarer.....

Den undergivnes ansvar

Det diskuteras väldigt lite den undergivnes ansvar inom BDSM och inom våldtäktsrollspel har jag aldrig hört om det. Jag ser två viktiga ansvarsdelar för den undergivna och båda rör den dominantas njutning. Man skall självklart inte leka med annan än en seriös/psykiskt frisk dominant, är man det har man kontinuerlig koll på hur den undergivna har det. Men desto mindre man behöver tänka det desto bättre upplevelse. Därför är det den undergivnes skyldighet att vara så klar som bara går gällande ramar både mot sig själv och den dominanta - Så ger du den dominanta en bättre upplevelse. Den dominanta lägger kanske ned veckor av tankekraft för att skapa själva rollspelet och sedan samlar energi under tre – fyra dagar innan för att ha den rätta explosiviteten när det väl skall ske.

Så vad kan den undergivna göra? Du har sannolikt fått hans kinklista, du har lyssnat på vad han uppskattar. Vad är det han uppskattar så där lite extra? Försök att få in det utan att det blir onaturligt i din upplevelse. Och efteråt, visa att du är glad för det han gjort, viktigt på flera nivåer.

Falluckor och livlinor

Grunden till att veta vad som kan bli bra - kinklistan: En trygghet i kunskap kring vad den andra vill uppleva är helt nödvändig, men, tar lång tid genom lek och diskussion att få fram. Med den främmande personen är kinklistan iaf för mig ett helt nödvändigt redskap. Och även om man känt någon länge är det lätt att glömma delar och saker kan ändras med tid. Kinklistan är inte absolut, men den ger en stabil grund. Om man ber den andre skriva en lista och du skriver en för dig så kan man enkelt se vilka ”ingredienser” som är kompatibla. Att över en kaffe jämföra kinklistor är väldigt spännande, ett bra sätt att lära känna varandra. Inte minst viktigt är att alla har saker som man verkligen har svårt för och i ett samtal kan saker lätt falla bort, kinklistan minimerar risker och förstärker möjligheten att hitta den där extra höga nivån i upplevelsen. (listtips: organisationenrs.wordpress.com/2012/02/15/k...)

Riva kläder: Att riva eller skära sönder kläder är en härlig krydda av leken, men kan bli ganska dyr. Genom att gå på secondhand och köpa billiga ”engångskläder” gör du leken mycket bättre.

Ljudkänsligt, kan kanske bara leka hemma i lägenheten: Det behöver inte vara något problem, ”Ett skrik och jag skär halsen av dig”.... ljudkänslighet kan bli ett stämningsredskap.

Oärlighet i ramar: Vad man drömmer om i fantasin och sedan vill uppleva i verkligheten är inte alltid samma sak. Med en lekkamrat i allmänhet och flera i synnerhet är det viktigt att ramar sätts gärna med lite marginal för nya personer.

Svårt för att hitta scenarion och även om man har tankar är det ändå svårt att skapa lekscenariot: Noveller kan ge väldigt mycket, exempelvis novellsamlingen på Darkside innehåller väldigt mycket, läs många, stjäla en rakt av eller ta delar av olika och skapa en egen.

Scenariot funkar inte(problem att spela karaktärer): Har man inte sysslat med rollspel så lägg en karaktär väldigt nära den verkliga på flera plan och ett scenario man lätt relaterar till, se scenariotips.

Något händer och leken måste tillfälligt brytas: Själv har jag svårt att börja om där och då, bättre att prata om vad som hänt och köra igen en annan dag men detta är högst personligt.

Ståndaktigheten: Det har drabbat mig och andra herrar, kombination av mycket att tänka på och fysisk kamp kan ge potensproblem. Jag lovar att jag inte var helt nöjd när jag hade brottat ned den vackra flickan och inser att min erektion inte fungerade, detta är extra vanligt när flera herrar deltar. Fuska! En caleais eller dylikt och mandomen fungerar, inte garanterat, men statistiskt troligt. Men även penetreringsredskap som dildo eller annat ger en bra upplevelse och mandomen kan snabbt återfå sin ståndaktighet. Lite förhållning tidsmässigt kan fungera bra, alltså du har fått ned ditt offer och lägger några lämpliga kommentarer eller dylikt, du har då köpt dig lite uppresningstid.

Upplevelsen blir för stark: Detta är absolut inte negativt men det kan helt enkelt bli för stark upplevelse på kort tid. Men det är ens förbannade skyldighet som dominant att avläsa att nivån fungerar. Jag gör en av två saker. Antingen kört fullt ös, avbryter dock snabbt innan det gått för långt och gör om upplägget till annan gång, naturligtvis då inte exakt där det bröts men liknande scenario. En lek som jag körde och helt räknat som ett tillfälle blev tre och alla tre helt fantastiska. Det andra sättet är att helt enkelt dra ned på nivån det kan vara den enskilda saken man gör just nu som känns övermäktig. Som dominant måste man kontinuerligt kolla nivå oavsett lek och anpassa men här är ramarnas vikt desto högre. Desto mer du måste kontrollera desto mindre rollspelskänsla, balansgången kommer med erfarenhet i att kunna njuta av spelet samtidigt som man har full koll.

Kondom - tråkigt och bryter känslan: Det går inte att komma ifrån att kondom minskar känslan, minskar potens och inte minst försvårar att hålla uppe momentet i våldtäktsleken. Är kvinnan fastsatt inte så stort problem och om om inte använder jag verbalt hot för att skapa tid för påsättning. Kondom är i många fall ett nödvändigt ont, hur trist det än är så är det nödvändigt.

Bindning tar alldeles för lång tid: Bindning med rep kan vara stiltigt och ge känsla men om man inte har tempo kan man tappa momentet, buntband och silvertejp är goda substitut. Använder du buntband eller tejp så tänk på att ha något nära till hands om du snabbt behöver kapa bandet.

Landning

Det prats ofta om landning efter bdsmsessions för undergivna, mer sällan för den dominanta. Efter våldtäktslek är det extra viktigt att prata ut, att alla parter

i leken möjlighet att prata om hur saker känns. Behövs det inte, helt ok, men behövs det kan det vara viktigt, en sådan tabubelagd aktivitet kan röra om psykiskt inte minst för den dominanta. Det är definitivt positivt att kolla efter någon dag också, ett samtal för mycket istället för förlite... både fysisk och verbal bekräftelse är väldigt positivt.

Lokal, ljud, ljus, rekvisita – Miljö

Lokal och rekvisita kan förgylla lek och förstärka illusionen markant. Hur ljudkänslig lokalen är styr mycket. Skall det gå av stapeln i en ljudkänslig lägenhet, hot om ännu hemskare händelser om offret skriker bibehåller illusionen. Vad finns och vad vill du kunna göra? Finns en tv? Olika ”inspirerande” videoklipp kan vara verktyg för den mentala leken. Är det rituellt eller religiöst, då är musik/ljud ett viktigt redskap, Spotify har det mesta man kan behöva, vilken musik triggas dig? Genom att tänka igenom scenariot ser du vad du behöver ordna.

Scenarioförslag (inspirationsjakt)

Scenarion är redskap för att kunna uppleva känslor och situationer som är svåra att nå genom sin vanliga person.

I min egen fantasi vill jag gärna ha med det socialt extrema och har skrivit två ”grunder för olika rollspel” dels skapat en kristen sekt ”Församlingen trädet” (forsamlingentradet.wordpress.com/) Lajvet blev fram flyttat då jag inte hittat tillräckligt många ”rätt” deltagare men använder ”världen” för egen lek. Med inspiration av existerande grupper som Jehovas vittnen och Maranata. Jag använder det förvridna budskapen om skam, skuld, maktstruktur och annat trevligt. Dels har jag skapat ”Organisationen”:

(organisationens.wordpress.com/2012/02/14/o...), ett kriminellt gäng som sysslar med trafficking, sexuell utpressning, driver porrklubb med mera. Och utifrån den/de jag skall leka med kan jag kontinuerligt skapa nya scenarion. Fördelen i att kunna använda samma karaktär flera gånger är att djupet och verklighetskänslan ökar. Ett problem är att återanvända kvinnliga karaktärer, men med tanke och fantasi går det att hitta nya uppslag.

Enkla scenariotips (kan enkelt göras med en eller flera personer)
Yrkesrelaterat – Innan, under eller efter konferensen med jobbet, du övertalar en kvinna att mellanlanda hemma hos dig/ditt hotellrum innan ni skall ut.

Hantverkaren som kommer på besök , anställningsintervjun, Au - pair och du är ensamma hemma.

Ceremoniellt – I det ceremoniella kan du verkligen göra något vackert. Detta är enklare om man är fler men går också på två man hand.

Ageplay – har hon kanske repat din bil?

Paret som gått i isär

Med mera – Det är bara fantasin som sätter stopp, en gång körde jag ett rapeplay utifrån att hon och jag är ganska fanatiska supportrar till olika fotbollslag. Jag la in otroligt starka delar i leken som de allra flesta bara varit undrande kring men till just denna lek passade det så perfekt. Dagdröm och fantisera kring vad du vill uppleva, uppleva med just den du skall leka med, sedan kan du skapa ett rollspel utifrån det.

Att skapa ett rollspel - steg för steg

Kolla upp/säkerhet – Känner du inte personen, kolla darksidevänner eller andra ”läggningsvänner”, denna subkultur är mindre än man tror och ofta känner man någon. Får du inte tag på någon, spendera mer tid irl med personen. Berätta för någon vad du skall göra och med vem, ett nick på en person utan referens är Inte tillräckligt.

Prata om vad för slags upplevelse ni vill ha – Prata fantasier, allmänt och specifikt. Fantasier är gruvan som du gräver fram upplevelsen ifrån.

Kinklista/ramar – Man skall i alla fall ha ett par dagar på sig att fylla i den. Som dominant jämför med din egen, vad är kompatibelt, ha lika stor förståelse för vad som upplevs negativt. Det kan verka som en petitess men om tex fröken hatar fötter och du sätter en fot mot hennes bröst.... Ramar, alla har förbehåll, inget konstigt med det. Finns inga förbehåll och du inte känner personen väl, det är då du skall bli ”orolig”.

Scenario - Jämför era fantasier och kinklistor, utifrån där ni skall vara, vad för slags scenario skulle passa? Självklart är det kanske scenariot som varit den inledande konversation men den måste alltid anpassas efter ramar och yttre omständigheter. Ge dig tid att mentalt smaka på upplevelsen, skriv en berättelse eller stolpa upp huvuddelarna.

Lokal/rekvisita – Var skall det ske? Styrkor och svagheter med lokalen? Vad för slags rekvisita/kläder har du tillgång till? Slagverktyg, bindverktyg, musik, annat?

Dramaturgi – Igen kan detta kännas som man förbereder för mycket, men det utgår ifrån vad man vill ha för slags upplevelse. Jag vill slå ett slag för att man tänker likt retorik, hur skall upplevelsen bölja, hur kan du skaka hennes sinnesnärvaro för att göra upplevelsen starkare.

Likt en manusförfattare/regissör kan man gå igen hela upplevelsen och finna dess styrkor och svagheter.

Berätta story, ge eventuell karaktär och ge klädorder – Skriv gärna, mindre risk för missförstånd, genom att få ramar skriftligt har du som dominant dessutom en extra säkerhet.

Tre eller flera deltagare - Skillnaden här är framför allt att hitta personer som fungerar tillsammans vilket verkligen inte är lätt. Och att sedan sätta ramar vilka fungerar för alla. Jag vill igen betona, ha en person som har extra ansvar för att ramar respekteras, adrenalin och endorfin är en mäktiga droger. Lek! - Tänk på att inte träffas(utanför spelet) direkt innan ni skall köra rollspelet, det försvårar möjligheten att komma in i rollspelet.

Landning och eftersnack – Andas och njut av er härliga upplevelse. Landning och behov av eftersnack är ytterst individuellt. Men alla parter har skyldighet att se till att allt känns bra. Även om allt gått helt lysande.

Slutord

Detta är erfarenheter som jag fått genom fantasi som utvecklats till lek tack vare diverse härliga individer. Men det är bara min erfarenhet vilken på inget sätt är total, det kanske inte fungerar för dig men det kanske givit dig några tankar. Har du frågor, funderingar eller vill du påstå något? Skicka gärna ett mail, detta diskuterar jag nästan lika gärna som upplever det. Och det finns mycket kvar att uppleva.

Profossgbg

Käll- och litteraturförteckning

Litteratur

Anderberg, Andreas, *Straffbar oaktsamhet*, Iustus Förlag AB, Uppsala 2015.

Asp, Petter, *Sex och samtycke*, Iustus Förlag AB, Uppsala 2010.

Asp, Petter, Ulväng, Magnus och Jareborg, Nils, *Kriminalrättens grunder*, andra upplagan, Iustus Frölag AB, Uppsala, 2013.

Carlström, Charlotta, *BDSM – Paradoxernas praktik*, Holmbergs, Malmö 2016.

Peczenik, Aleksander, *Vad är rätt? Om demokrati, rättsäkerhet, etik och juridisk argumentation*, första upplagan, Fritzes Förlag AB, Göteborg 1995.

Sandgren, Claes, *Rättsvetenskap för uppsatsförfattare*, upplaga 3:2, Norstedts juridik, Indien 2015.

Silbersky, Leif, *Jag - en advokat*, Forum, Stockholm 1974.

Doktorsavhandling

Ohlsson, Robert, *Representationer av psykisk ohälsa: Egna erfarenheter och dialogiskt meningsskapande fokusgruppsamtal*, Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Pedagogiska institutionen, 2009.

Offentliga tryck

Dir 2014:144 - *Tilläggsdirektiv till 2014 års sexualbrottsutredning* (ju 2014:21)

SOU 1988:7 – *frihet från ansvar, om legalitetsprincipen och allmänna grunder för ansvarsfrihet.*

SOU 2016:60 – *Ett starkare skydd för den sexuella integriteten.*

SOU 2010:71 - *2008 års sexualutredning.*

Prop. 1993/94:130 - *Ändringar i brottsbalken m.m.*

Prop. 2004/05:45 - *En ny sexualbrottslagstiftning.*

Prop. 2012/13:111 – *En skärpt sexualbrottslagstiftning.*

Prop. 2017/18:177 – *En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet.*

Remissinstansernas yttrande till *En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet* – Justitiedepartementet Ju2016/06811/L5

Lagkommentarer

Kommentar till BrB 24:7. Zila, Brottsbalk (1962:700) 24 kap 7 §, Lexino 2012.07.01

Kommentar till BrB 6:1 + 3:5, Nilsson, Brottsbalk (1962:700) 6 kap 1 § + 3 kap 5 §, Lexino 2017-08-02.

Kommentar till BrB 6 kap, Bexmar. Brottsbalk (1962:700) 6 kap.

Elektroniska källor

Darkside, whipipedia, sökord *TPE*, 24/7, hämtad 2 maj 2018.
(<https://www.darkside.se/whipipedia.php>)

Kinkipedia, sökord *consensual non consent*, hämtad 15 maj 2018.
<http://kinkipedia.wikidot.com/wiki:consensual-non-consent>

Nationalencyklopedin, sökord *Mee too-rörelsen*, hämtad 15 maj 2018.
(<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/me-too-r%C3%B6relsen>)

RFSU, sex och relationer, för dig som undrar, sätt att ha sex, BDSM, uppdaterad 1 nov 2017. Hämtad 15 maj 2018.
<https://www.rfsu.se/sex-och-relationer/for-dig-som-undrar/satt-att-ha-sex/bdsm/>

Länkade artiklar

Expressen, *Kvinnan skrek nej, man frias från våldtäkt*, publicerad 10 jan, 2014. Hämtad 28 april 2018.
<https://www.expressen.se/kvallsposten/kvinnan-skrek-nej--man-frias-fran-valdtakt/>

Metro, *Man frias trots kvinnans desperata protester*, uppdaterad 6 mars 2014. Hämtad 28 april 2018.
<https://www.metro.se/artikel/man-frias-fr%C3%A5n-v%C3%A5ldt%C3%A4kt-trots-kvinnans-desperata-protester-xr>

Svenska dagbladet, *Friande hovrättsdom i uppmärksammat våldtäktsfall*, publicerad 16 juni 2014. Hämtad 28 april 2018.
<https://www.svd.se/friande-hovrattsdom-i-uppmarksammat-valdtaktsfall>

Sveriges radio, *Många protesterade mot våldtäktsdom*, publicerad 15 jan, 2014. Hämtad 28 april 2018.

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=5757275>

Sveriges radio, *Sverige först i världen med förbud av barnaga*, publicerad 13 april, 2015. Hämtad 30 juli 2018.

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1602&artikel=6139943>

Svt opinion, *BDSM ska inte vara ett sätt att rättfärdiga våld*, publicerad 17 juni 2014. Hämtad 28 juli 2018.

<https://www.svt.se/opinion/bdsm-ska-inte-vara-ett-satt-att-rattfardiga-vald>

Sydsvenskan, *Dom i hovrätten idag i kritiserat våldtäktsmål i Lund*, publicerad 16 juni 2014. Hämtad 28 april 2018.

<https://www.sydsvenskan.se/2014-06-16/dom-i-hovratten-i-dag-i-kritiserat-valdtaktsmal-i-lund>

Reddit, *Sökord spent the last 3 years as a tpe slave*, hämtad 15 maj 2018.

https://www.reddit.com/r/NSFWIAMA/comments/815o2i/i_33f_have_spent_the_last_3_years_as_a_tpe_slave/?st=jfvfl6nt&sh=e4da7a6c

Rättsfall

NJA 2004 s. 174

NJA 1942 s. 3

Hovrätten över Skåne och Blekinge län, dom 2014-06-06, mål nr B 409-14

Hovrätten över Skåne och Blekinge län, dom 2011-09-21, mål nr B 2802-10

Svea hovrätt, dom 2012-10-05, mål nr B 10385-11.